

Predsednik ljudskega gibanja za osvoboditev Angole (MPLA) Agostinho Neto je danes ostru kritiziral portugalskega vojskovo juna, generala Spimola, ki jo je označil za fašiste in naciste. Neto, ki je trenutno v Kanadi je izjavil, da bo angolsko ljudstvo zavrnilo sleherno politično formulo, ki jo bo Spinola predlagal. Če ne bo predvidevala popolne neodvisnosti Angole. Predstavniki osvobodilnega gibanja je med drugim omenil, da je Spinola v deli posebne oddelke, ki so v Angoli izvršili vrsto umorov in pokolov med civilnim prebivalstvom. Dodal je, da so možnosti za sporazum z vojskamskim režimom zelo majhne.

OB DANAŠNJI PROSLAVI NA POBUDO P. D. «RDEČA ZVEZDA»

Pred 30 leti so v Saležu obnovili slovensko šolo

Obnovitev šole v Saležu in Samatorci je tesno povezana z likom učitelja, Lojzeta Kokoravca-Gorazda, ki je v NOB žrtvoval tudi svoje življenje

S ponosom se oziramo za trideset let nazaj v zgodovino. S ponosom obujamo spomin na težke, a junaske dni narodnoosvobodilnega boja in preštevamo drobna in velika dejanja, ki so privedla do popolne zmage nad nacifašizmom, iz katere ravno danes, bolj kot kdajkoli prej, črpamo voljo in moč, da se upremo novim mrčasnim silam. Ob ozivljanju spominov na NOB in prirejanju raznih spomin-skih svečanosti ali slovesnih proslavljanih pomembnih obletnic, žal, prevečkrat pozabljamo na eno najpomembnejših poglavij, ki je ostalo trajno zapisano v zgodovini vseljudskega odpora. To je obnova slovenskega solstva na Primorskem.

Letos poteka 30 let, odkar se je po dveh desetletjih preganjanju in krivicah spet vrnila slovenska beseda med solske klope. To niso bile več šole, ki bi jih ločilo kakšen ministerski dekret: ljudstvo, samo si jih je postavilo ob zavesti, da ni svobode brez pravice do lastnega kulturnega razvoja. Tudi to delo je zahtevalo žrtve in odpovedi, srečavalo se je z najhujšimi pogoji, vendar brez vsega tega bi pri nas, v zamejstvu, najbrž ne imeli vseh tistih možnosti, ki nam jih daje današnje slovensko solstvo. Če se ni v tem pogledu vse urejeno tako kot si želimo, je morebiti treba to pripisati v dobrih meri tudi dejstvu, da prevečkrat pozabljamo na brezmežne žrtve našega ljudstva za obnovo svojega solstva.

Šole so v obdobju po kapitulaciji Italije v septembru leta 1943 nastale v raznih krajih na Tržaškem, vendar so se doslej spomnili te pomembne obletnice samo v Saležu, kjer jo bodo ravno danes na pobudo domačega prosvetnega društva «Rdeča zvezda» slovesno praznovali.

Obnova slovenske šole v Saležu je tesno povezana z likom poštvalnega učitelja Lojzeta Kokoravca-Gorazda, ki je svojo predanost idealom NOB in skrbi za kulturni razvoj naroda plačal s svojimi življenjem. Njegova zaslug je, da se je 19. decembra 1943 začel na solah v Saležu in Samatorci pouk. V Saležu se je pouk odvijal v samem solskem poslopju, o-biskovalo pa ga je 52 učencev. V prvem oddelku, ki je imel pouk popoldne, je bilo deset dečkov in pet deklic začetnikov. Otroci, ki so se prej obiskovali italijansko šolo, pa je Kokoravec ne glede na narod, ki so ga prej posecali, združil v drugi oddelku, ki je imel pouk popoldne. Ta oddelku je obiskovalo 20 dečkov in 17 deklic. V Samatorci pa je bil pouk v prostorih bivše šole «Italia Redenta». Tu je Kokoravec poučeval 10 dečkov in 9 deklic iz Samatorce ter po tri dečke in deklice iz Trnovce. Pouk je bil izmenoma tri dni v Saležu in tri dni v Samatorci.

Kokoravec je organiziral tudi večerni tečaj, na katerem je učil odraslo mladino. Šola je seveda delovala v izredno težkih pogojih, ki so se iz dne-

DANES bodo lahko krožili avtomobili, katerih evidenčne tablice se končajo z eno naslednjih števk: 0 - 2 - 4 - 6 - 8.

TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR

prirejeni v sredo, 1. maja, od 14. do 24. ure v Bazovici

PROSLAVA 1. MAJA

Govorniki: Vsestranski predsednik ANPI posl. ARRIGO BOLDRINI Pokrajinski tajnik ANPI - Trst VLADIMIR KENDA Predsedoval bo Lucijan Padovan

Kulturni program: Godba na pihala iz Ricmanj Tržaška folklorna skupina Recitacije gledališkega igralca Julija Guština TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR

Prosta zabava z orkestrom «POMLAD»

DOBRO ZALOŽENI KIOSKI — VABLJENI

V Bazoviškem domu bo razstava o TPPZ

Danes, NEDELJA, 28. aprila ZIVAN

Sonce vzhaja ob 4.58 in zahaja ob 19.07 — Dolžina dneva 14.09 — Luna vzhaja ob 10.10 in zahaja ob 0.30

Jutri, PONEDELJEK, 29. aprila MARINA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 16.6 stopinje, najnižja 10.9, ob 19. uri 12.6 stopinje, zračni pritisk 1013,2 ustaljen, veter 4 km vzhodnik, vlaga 83 odst., dežja je padlo 2,7 mm. nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 13.6 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 26. aprila se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo pa je 9 oseb. UMRLO SO: 66-letna Marinella Gentilomo vd. Ruggeri, 59-letni Guerrino Filippi, 69-letna Valeria Loredan por. Belluzzi, 63-letni Giuseppe Krecic, 74-letni Silvio Micallesco, 66-letni Francesco Furlan, 66-letni Ettore Bertoli, 77-letni Giovanni Albonese, 83-letni Nicola Ladiana.

OKLIČI: bolničar Mirian Fonda in natakarka Grazdina Gasperut, finančni stražnik Giuseppe Vacca in frizerka Maria Sussich, uradnik Roberto Raspolini in prodajalka Angela Perini, operater Remigio Pusa in bolničarka Rosetta Stanovich, strugar Francesco Palmisicani in prodajalka Florio Cedrini in uradnik Anna Polione, uradnik Claudio Rossetti in uradnica Maria Antonietta Bassan, dimnikar Gian-

foto kino optika 733-361

PRVIČ V SVOJIH PROSTORIH

Pomemben občni zbor Kmetijske zadruge ki lepo napreduje in se uveljavlja

Poročilo predsednika - Potrdili so dosednji odbor

V novih prostorih v industrijski coni je bil včeraj občni zbor Kmetijske zadruge, ki lepo napreduje in se uveljavlja. Odborili so poročilo predsednika in obračun za lansko poslovno leto ter soglasno potrdili dosednji odbor. Ob začetku obnega zbora so prisotni člani potrdili spomin umrlih članov v lanskem letu z enominutnim molkom, nato pa je predsednik Alojz Marković prebral svojo poročilo, v katerem je predvsem poudaril, da je bilo lansko leto dokaj težavno in polno intenzivnega dela, ne samo zaradi poslovnega prometa, ampak tudi zaradi dograditve novega poslopja v industrijski coni. Gradnja te stavbe, ki je last zadruge, ni bila lahka, ker so se sproti pojavljale težave finančnega značaja kakor tudi pri rešitvi birokratskih postopkov. Po posredovanju pokrajinskega nadzornika za kmetijstvo je deželno odbornišvo za kmetijstvo nakazalo zadruzi prispevek v znesku 8,2 milijona lir, za kar se odbor zadruge ponovno zahvaljuje, kakor tudi se zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri reševanju nastalih problemov, tako da imajo združniki konč-

no primeren poslovni prostor in lepo skladišče. Tudi zaradi tega, je poudaril Marković, ima ta občni zbor poseben pomen in važnost, saj je vsakomur lahko jasno kaj pomeni, da ima zadruza svojo stavbo. Poleg tega je zadruza preuredila svoj trgovino v Miljah in najela novo poslovni prostor za boljše poslovanje svoje podružnice. Priredili so tradicionalni kmečki tabor na Opčinah s sodelovanjem prosvetnega društva Trst, zadruza se je udeležila sejma «Primorska razstavlja» v Kopru, kjer je dosegla lep uspeh z razstavljenimi kmetijskimi stroji ter navezala prijateljske stike s tamkajšnjimi kmetovalci, ter je organizirala izlet v Verono na mednarodni kmetijski velesajem. Kmetijska zadruza je tudi lani sodelovala na vseh krajevnih razstavah, v svojem poslovanju pa je imela velike težave zaradi splošne krize in stalnega naraščanja cene. Zgodilo se je, da so zmanjkale zaloge, vsekakor pa je vodstvo zadruge skrbelo, da so se obdržale najnižje cene. Zvišali so se izdatki za osebnostne, kljub vsem težavam pa je zaključek poslovnega leta pozitiven, za kar gre zasluga osebu in vodstvu zadruge. Predsednik je še omenil težave, ki so nastale v knjigovodstvu zaradi uvedbe davka IVA, ob zaključku pa je poudaril, da je potrebno ugotoviti sodelovanje z vsemi kmetijskimi organizacijami v korist Slovencev in Italijanov in za boljše povezavo s prebivalstvom ter sosednimi organizacijami v sosednji Jugoslaviji.

V imenu zadruge zveze (Federazione lega delle cooperative) je prišel pozdravne nje predstavnik Savio Gachetti, ki je izrek prijaznega pozdrava za njeno uspešno delovanje, med diskusijo pa so se dotaknili zlasti vprašanja cen in važnosti združništva za gospodarski in socialni napredek delavcev in kmetov.

Potovalne olajšave za volilne upravičence

Ob bližnjem referendumu bodo vsi volilci, ki živijo daleč od svojega volišča, deležni potovalnih olajšav. To velja za vse vrste prevoza, tako za avtomobila in železniške kot za letalske ali pomorske. Vsi zainteresirani bodo lahko dobili potrebne informacije na potovalnih agencijah ter na železniških postajah.

Priprave za tržaški mednarodni velesajem

Upravni svet tržaškega velesajma se je sestel pod predsedstvom odv. Slovocinca in razpravljal o obračunu za lansko leto, ki je bil uravnotežen. Razpravljali so o premetitvi velesajma v Barkovlje, kjer nameravajo zgraditi tudi kongresni center. Končno so razpravljali tudi o pripravi za letošnji velesajem, ki bo od 18. do 30. junija. Do sedaj so že napovedale svojo uradno udeležbo Avstrija, Jugoslavija, Poljska, Zvezna republika Nemčija, Gana in številne afriške države, ki so pridružene članice EGS. Letos bo na velesajmu nova razstava posvečena prehrani. Poleg tradicionalnih dni, posvečenih le-u, kavi in odnosom z afriškimi državami, pripravljajo tudi dan posvečen Kitajski in atomskim električnim centralam.

Javni shodi KPI o referendumu

Tudi danes bo KPI priredila vrsto javnih shodov na temo «Referendum za razpoko: glasujte Ne za izbiro demokracije in svobode». Ob 9.30 bosta pri Orehu govorila Galliano Donadel in Kiljan Ferluga, ob 10. uri bo v Vinjanu go-

dajalka Luciana Savio, mehanik Giuseppe Moro in gospodinja Nadia Ranalli, trgovca Vincio Matrullo in trgovca Teresa Novelli, elektrikan Valter Pipan in prodajalka Loredana Vattovani Marinello delavec Claudio Poret in prodajalka Neva Coretti.

LOTERIJA
BARI 55 57 33 4 44
CAGLIARI 77 62 68 29 41
FIRENCE 25 4 76 13 19
GENOVA 58 83 45 69 47
MILAN 31 33 34 1 60
NEAPEL 44 62 32 14 49
PALERMO 83 6 40 4 15
RIM 57 74 58 46 79
TURIN 58 5 33 7 78
BENETKE 77 52 35 85 1

ENALOTTO
X 2 1 X X X 2 X X 2 2 2
KVOTE: 12 točk — 8.833.000; 11 točk — 203.200; 10 točk — 18.800 lir.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
Al' Alabarcia, Istrska ulica 7; de Leitenberg, Trg S. Giovanni 5; Al S. Andrea, Trg Venezia 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
A. Barbo, Trg Garibaldi 4; Godina, Al'Igea, Istrska ulica 6; Chiari Crotti, Ulica Tor S. Piero 2.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunc (tel. 228-124); Bazovica (tel. 226-165); Opčine (tel. 211-001); Prose (tel. 225-141); Božje polje — Zgonik (tel. 225-596); Nabrezina (tel. 200-121); Sesljan (tel. 209-177); Zavelje (tel. 213-37); Milje (tel. 271-124).

voril Willer Bordon. Ester Pahor bo ob 11. uri govorila v Ul. Bardi, ob 11.30 pa v Ul. Cantu. Ob 11.45 bo pri Sv. Jakobu govoril Giorgio Berton, ob 12. uri pa v Barkovljah Bruna Braidia.

Pri Zindisu bosta danes ob 11.30 govorila Giorgio Rossetti ter Galliano Donadel, jutri ob 18. uri pa bo na Oberdankovem trgu govoril Nicola De Cesare.

Urnik trgovin prihodnji teden

Jutri, 29. aprila: odprte bodo vse trgovine, tudi jestvinski obrati, tako jutraj, kot popoldne. Trgovine z zelenjavo bodo delale od 7.30 do 14. ure, pekarnice pa od 7.40 do 13. in od 17. do 19. ure.

V torek, 30. aprila: odprte bodo vse trgovine, tudi pekarnice, kjer bodo pekli dvakrat. Mesnice bodo odprte od 7.30 do 13. in od 16.30 do 19. ure.

V sredo, 1. maja, bodo vse trgovine zaprte.

V četrtek in petek, 2. in 3. maja: bodo trgovine odprte kot običajno.

V soboto, 4. maja: trgovine bodo odprte po običajnem urniku.

S «KAPLANOM CEDERMACE» Prodoren uspeh SSG na Koroškem

Sinoči je Stalno slovensko gledališče iz Trsta nastopilo na Koroškem in sicer v Bistrici v Rožu, danes pa nastopa v Železni Kapli in v Skočjanu in sicer v Berkovo dramo «Kaplan Martin Cedermace». Stalno slovensko gledališče je gost slovenskih organizacij in sicer Slovenske prosvetne zveze in Krščanske kulturne zveze, ki sta organizirali to izredno uspešno gostovanje. Predstavi, ki je bila v prepleti dvorani v Bistrici, so poleg številnega občinstva prisostvovali med drugimi jugoslovanski generalni konzul v Celovcu Bojan Lubej, bistriški župan Otmar Baurecht, predsednik slovenske prosvetne zveze Hanzej Weiss, podpredsednik krščansko-kulturne zveze Janko Zerzer, predsednik narodnega sveta dr. Jožko Tischerler in predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Franzi Zuit-ter. Predstava je bila resnično prava doživetje tudi za nas, ki smo jo gledali v Trstu in v drugih krajih, kjer je gledališče z njo gostovalo. Rekli bi lahko, da je govorila na srce ljudem — kot bi jim bila na dušo napisana, kot nam je po predstavi izjavil stari domačin, ki je s solzami sledil dogajanju na odru. Goste je na začetku predstave najprej pozdravil predsednik Slovenske prosvetne zveze Hanzej Weiss, ob koncu pa se jim je še v imenu vseh zahvalil prof. Janko Zerzer, ki je v izredno lepem govoru povedal, da sprejemajo se s posebnim veseljem slovensko gledališče iz Trsta, saj prihajajo Slovenci iz zamejstva k zamejskim Slovincem na Koroškem. Dejal je med drugim: «Se posebej smo veseli, da ste nam predstavili delo, ki je za naše namene namenjeno prav nam in vam in še predvsem aktualno.» Marsikomu iz starejše in srednje generacije je postalo tesno pri srcu, ko je na odru gledal, kar je v podobni obliki sam doživel zlasti njegove pridige za našo mladino ko je dejal: «Prosim vas, lepo vas prosim, rotim vas, oklepajte se svojega jezika s prav takšno ljubeznijo kot svojega zemlje. Ne dajte si je vzeti.» Menimo, da so prav te besede najbolj izzevalne med občinstvom, ki je z izredno pazljivostjo poslušalo tržaške goste.

Zveza kulturno - prisrčnih organizacij Sežana priredi danes, 28. aprila, ob 16. uri v kinodvorani v Sežani občinsko revijo pesniških zborov posvečeno 70-letnici rojstva Srečka Kosovelja. Sodelovali bodo otroški in mladinski zbor osnovne šole Srečko Kosovel Sežana, harmonikarski orkester glasbene šole Sežana, pevski zbori iz Divače, Dutovej, Kozine, Pomikev ter godba na pihala iz Divače. Kot gost bo nastopil Tržaški oktet. Vabljeni!

SLOVENSKO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE ZA DEŽELO FURLANJO-JULJSKO KRAJINO sklicuje

11. OBČNI ZBOR
za nedeljo, 5. maja 1974, ob 8.30 v prvem in ob 9.30 v drugem sklicanju v dvorani tržaške trgovinske zbornice, Ul. S. Nicolò 5.

Dnevni red:
1. Otvoritev
2. Izvolitev volilne komisije
3. Poročila
4. Pozdravi in diskusija
5. Volitve
6. Razno

DOLINA
4., 5., 6. in 7. maja 1974

«MAJENCA» in XVIII. RAZSTAVA DOMAČIH VIN

Ne pozabite!

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Henrik Ibsen

STRAHOVI

drama v treh dejanjih

SCENA: SVETA JOVANOVIČ
KOSTUMI: MARIJA VIDAU
REŽIJA: ANDREJ HIENG

V petek, 3. maja, ob 20.30

ABONMA RED A — premierski

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Igor Torkar

POŽAR

Igra v dveh delih

Scena: IVAN VERČ
Kostumi: MARIJA VIDAU
Koreografija: SELMA MICHELLEZZI

Maske: DEMETRIJ CEJ
Jezikovno vodstvo: MIRA SARDOČ

Režija: SERGEJ VERČ

Danes, 28. t.m., ob 17.30 v dvorani PD «I. Cankar», Ul. Montecchi 6

V torek, 30. aprila, ob 18.00 v isti dvorani.

Gledališča

Stalno slovensko gledališče v Trstu gostuje danes, 28. t.m., ob 11.30 v Železni kapli in ob 19.30 v Skočjanu na Koroškem s predstavo F. Bevka «N. Grabnarja «Kaplan Martin Cedermace».

KULTURNI DOM
V petek, 3. maja, ob 20.30 — Henrik Ibsen «Strahovi» za abonma red A.

Ponovitve: v soboto 4. maja, ob 20.30 — abonma red B; v nedeljo, 5. maja, ob 16. uri — abonma red C; v ponedeljek, 6. maja, ob 16. uri — abonma red H in I; v torek, 7. maja, ob 17. uri — abonma red J in K; v sredo, 8. maja, ob 20.30 — abonma red D — mladinski v sredo in red H — mladinski v četrtek; v petek, 16. maja, ob 20. uri — abonma red G in v nedeljo, 12. maja, ob 16. uri — abonma red F.

SAG
Danes, 28. aprila 1974, ob 17.30 v dvorani PD «Ivan Cankar», Ul. Montecchi 6/IV. nadst. druga premiera v sezoni: Igor Torkar POŽAR.

Ponovitve: v torek, 30. aprila, ob 17.00 v dvorani PD «I. Cankar», Ul. Montecchi 6
V soboto, 4. maja, ob 20.00 v Idriji v okviru I. področnega srečanja gledaliških skupin Primorske
V torek, 7. maja, ob 20.00 v Dijaškem domu v Trstu.

PD «VESNA» — KRIZ PD «V. VODNIK» — DOLINA

priredita v soboto, 4. maja 1974 ob 20.30.

v Ljudskem domu v Križu nastop

ŠALEŠKE FOLKLORNE SKUPINE IZ VELENJA

s slovenskimi, hrvaškimi, bosanskimi, vojvodinskimi in makedonskimi plesi, in Akademskoga pevskega zbora primorskih študentov VINKO VOĐOPIVEC iz Ljubljane pod vodstvom Brmeta Demšarja.

Kino

Ariston — I.N.C. 15.00 «Mussolini ultimo atto». Igrajo Rod Steiger, Franco Nero, Lisa Gastoni in Henry Fonda.

Nazionale 14.30 «4 marmittone alle grandi manovre». Gianfranco D'Angelo, Sergio Leonardi, Raf Luca in drugi. Barvni film.

Excelsior 10.00—11.30 matineja «Arri-va Speedy Gonzales».

Excelsior 14.30 «Il profumo della signora in nero». V glavni vlogi Mimsy Farmer, Maurizio Bonuglia in Mario Scaccia. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 14.30 «Appassionata». G. Ferzetti, O. Muti, N. Davoli, V. Cortese. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Fenice 14.30 «...altrimenti ci arrabbiamo». Terence Hill in Bud Spencer. Barvni film.

Eden 15.30 «Electra glides». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ritz 15.00 «La stangata». Paul Newman in Robert Redford. Barvni film.

Aurora 14.30 «Serpico». Barvna kriminalna.

Capitol 15.00 «Una donna e una canaglia». Lino Ventura. Barvni film.

Cristallo 15.00 «Peccato veniale». V glavni vlogi Laura Antonelli. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Impero 15.00 «Il terrore viene da Marte». Barvni film.

Filodrammatico 15.00 «Una ragazza dal corpo caldo». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 14.30 «Zanna bianca». Igrata Franco Nero in Verna Lisi.

Ideale 14.30 «El Chunchos». Igrata Klaus Kinski in Martine Beswick. Barvna kavbojka.

Vittorio Veneto 15.00 «Amarcord». V glavni vlogi Magali Noel, Ingrassia in Orfei. Barvni film za vsakogar.

Abbazia 14.30 «Il serpente». Yui Brynner, Henry Fonda in Dirk Bogarde. Barvni film.

Astra 15.00 «Teresa la ladra». Igra Monica Vitti. Barvni film.

«Iris» — Pretek 16.00 «I cavaci an coia». Sava. Bar. ul. film.

Izleti

Smučarski klub Devin organizira 5. maja ob priliki smučarskega tekmovanja v dvoječaj avtobusni izlet na Nevejsko sedlo. Informacije in vpisovanje in trgovini Rebuta — Sesljan, tel. 209-494.

V četrtek, 23. maja organizira zveza borcev iz Boljunca izlet na Bazo 20. Vpisovanja pri Lavri Kofol v mlekarji v Boljuncu.

Razna obvestila

V Društvo slovenskih izobražencev bo v ponedeljek, 29. t.m. predaval prof. Alojz Rebuta o francoskem filozofu J. J. Maritainu ob obletnici njegove smrti. Predavanje bo v dvorani Slovenske prosvete, ob 20.15. V istih prostorih je še vedno odprta razstava akademskega slikarja prof. Avgusta Cernigoi.

Slov. kulturni klub prireja danes, 28. t.m. gostovanje amaterske dramske skupine Mirko Filej iz Gorice s komedijo «Ples tatov», ki bo v Marjiniem domu v Rojanu. Začetek ob 13. uri. Vabljeni!

Narodna in študijska knjižnica sporoča, da je v prodaji v Tržaški knjižarni v Trstu in v Katoliški knjižarni v Gorici njena nova publikacija, o kateri je Primorski dnevnik že poročal 7. aprila t.l. «Letopis NSK». Vsebuje navede zanimive slovenske pridige beneškega narodnega buditelja in pesnika Petra Podreke, ki jih je za objavo priredil prof. P. Merku. Publikacija se lahko nabavi neposredno pri NSK v Ul. Geppa 9 z 20-odstotnim popustom.

SOZALJA

Ob smrti Marije Slave izreka sek-cija PSI iz Doline sinu Mariu in družini globoko sozljaje.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, ded in praded

KARLO DOLJAK

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 28. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti, Praprost šte. 26, na domače pokopališče.

Zalujoci: žena Amalija, hčeri Milka in Malka z družinama, sinovi Angelo, Berto in Renato z družinami

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene. Praprost, Krško, Nabrezina, Sydney, Zgonik, 28. aprila 1974

ZAHVALA

Užalostena žena Pina, hčerki Nadja in Neva, zeta in drugi sorodniki dragega

DANILA PERTOTA

se ganjeni zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli sočustvovali z nami ob izgubi, ki nas je tako težko prizadela.

Barkovlje, 28. aprila 1974

ZAHVALA

Ob izgubi naše predrage hčerke, sestre in nečakinje

BOLJUNSKI FANTJE POSTAVLJAJO «MAJ»

«BITI MLAD IN POLN NAD»

Nikjer ni zapisano in nobenega ustnega izročila ni, da bi se lahko dalo vsaj nekoliko domnevati, ob kdaj boljunski fantje v noči pred 1. majem postavljajo na visoki močvirski drog veliko borovo krošnje, naloženo z limonami in pomarančami, katerega domačin imenujejo «Maj». Tudi nič ni znano, zakaj so vse to naporno delo do tedaj trinitim leti opravljali samo mladi fantje v strogi tajnosti. Danes lahko vsakdo prisostvuje pripravam.

Naši stari običaji so lepi in imajo svoj poseben čar, toda časi se naglo spreminjajo; nastopila je doba velikega turizma in za naše navade je bolje, da se o njihovih pripravah javno govori, kakor pa da gredo v pozabo. V ta namen so letos naši fantje nalepili celo lepako s sledečim sporočilom za «Maj»:

SPORED ZA «MAJ»
V BOLJUNCI NA GORICI:

Sobota, 27. aprila 1974, ob 21. uri prva «Barčica» (fantje s topolovo vejo pripojijo za Jame na Gorico) Nedelja, 28. t. m., ob 10. uri fantje prinesejo «bora»

Torek, 30. t. m., ob 17. uri «cepljenje bora v Maj»
ob 21. uri fantje pojejo «In po glej...»

ob 23. uri fantje postavljajo «Maj» Sreda, 1. maja 1974, ob 13.30 «Barčica» (fantvska koračnica s kosovim cvetjem)

V petek, 3. maja, ob 17.30 fantje vržejo dol «Maj»

UDELEŽITE SE VELIKE PRVOMAJSKJE MANIFESTACIJE, KI BO 1. MAJA V TRSTU!!!

Na lepah je tudi zanimiva novost treh žigov.

Ob letošnji priložnosti velja zabeležiti nekaj podatkov: znano je, da pred 1. majem. V času črne dobe so ga dovoljevali samo na prvo majno nedeljo, po osvoboditvi pa se nadaljuje po starem.

«Maj» niso postavili samo leta 1944, ker so fašisti tik pred razpadom odpejali vse najmlajše fantje od 15 let v posebne bataljone, od koder so se potem vključili v prekomorske brigade, ostali pa so bili v NOV. Tisto leto, ki je bilo najhujše za vse naše ljudstvo na splošno in katerega letos proslavljamo 30. obletnico, smo kot mladence, na večer pred 1. majem prižgale velik kres na vrhu naše Grizle in opolnili je v vas prikoračala četa s slovensko trobojnico. Bilo je prvo partizansko zborovanje. Leto 1945 pa je bila poslednja krvava bitka za osvoboditve naših krajev.

Sedaj pa na kratko k letošnjemu sporedu: Boljunci, pa tudi mnogi ljudi iz vsega Brega in iz mesta se radi zberemo, da poslušamo fante, ki pripajo z Jame na Gorico, z zanimanjem sledimo pripravam, dokler ne stoji «Maj» pokonci, in fantje gredo na zaslužen pokojnik.

Osnrednja točka bo v sredo, 1. maja, ob 13.30. Za to priložnost se naši fantje najbolj skrbno pripravijo. Zberejo se zopet na Jami, nataknejo si svež kostonjcvet, zberejo tistega fanta, ki bo nosil spredaj veliko zeleno topolovo vejo, in korakajo v lepem četverstupu ter zapojejo staro fantovsko pesem «Barčica».

V petek popoldne, ko bodo fantje podrlili «Maj», pa bodo prišli v osrednje vsi boljunski otroci: njim gre vsa prednost. Najmlajši fantje so določeni, da zanje skrbijo. Otroci se postavijo počez Gorice kot živa ograja, nestrpno pričakujejo na ukaz župana fantovske, da se potegnejo vrvi... drog se nagne... ta trenutek nedvomno vsi prisotni zadržijo sapo. «Maj» pade, otrokom je dovoljeno, da se zaletijo kot jata

ZDRUŽENJE STARŠEV
IN PRIJATELJEV MLADINE

osnovne šole v Rojanu in otroškega vrta na Greti

VABI

v četrtek, 2. maja na predavanje dr. Sonje Mašiče o «Vzgoji otroka v današnjem okolju». Predavanje bo ob 20.30 v prostorih osnovne šole v Rojanu.

raznobarvnih ptičkov v košate borove veje, si naberejo sadeža, kdor more več, ga jede in so srečni. Najmanjšim pa same mamice trgajo pomarančo, da si jo držijo v naročju. Medtem so že vsi fantje na delu: odbijajo drog, naložijo topolove veje na kup, zbirajo razne predmete, ki so služili pri tem delu, tako da je v zadnjem svitu vsa Gorica že pospravljena v splošno zadovoljstvo, posebno pa v zadovoljstvo skupnosti Boljunske fantovske.

SLAVA SLAVEC

Sestanek dolinskih socialistov

Poglobljena razprava o referendumu in meji

Dolinska sekcija PSI je v petek priredila srečanje članov in somišljenikov, na katerem so razpravljali o referendumu, o Almirantejevih izjavah in o tako imenovani bivši coni B. Razpravo sta vodila tajnik sekcije Klavdij Kofol in podžupan Marino Bandi, prisotna pa sta bila podpredsednik deželnega sveta Arnaldo Pittoni in član pokrajinskega vodstva Pavel Colja. V uvodni razpravi o zakonu o razporoki je Pavel Colja poudaril, da zakon ni razkrojil družine, kot trdijo klerikanci in da sploh ni mogoče govoriti o družini v primeru, da sta mož in žena ločena že več kot pet let.

Arnaldo Pittoni je pojasnil, da v resnici sploh ne gre za razporoko, temveč za združenja desnice, klerikanci in fašisti hoteli referendum samo zato, da bi preprečili reševanje resničnih vprašanj italijanske družbe in so hoteli ustvariti umetno nasprotovanje med katoličani in levico. Zato tudi ni naključje, da so glavni nasprotniki razporoke prav fašisti, ki skušajo z njo spremeniti splošni politični položaj.

Podžupan Bandi je sprožil tudi vprašanje bive cone B, ki vsačasno zelo zanima. Arnaldo Pittoni je pojasnil stališče PSI in je poudaril, da mora italijanska vlada opustiti zapletene pravne formulacije in dokončno tudi formalno rešiti vprašanje, katerega obstoj je absurd in anahronističen in ki nam vsem samo škodi. Tega se zavedajo vsi tisti, ki živijo ob meji in ki so s čutom odgovornosti sledili razvoju dogodkov. V resnici gre za vprašanje, ki ga ni in ki ga je krajevno prebivalstvo že zdavnaj dokončno rešilo. Pittoni je tudi poudaril zanimiva izjava iz znanim predlogi, ki izhajajo iz govora tov. Tita v Sarajevu in čedal, da bi jih morala upoštevati italijanska diplomacija.

Prisotni so ostro obsodili provokatorska izjava misovskega pravaka Almiranteja, ki je na Trgu Golodnj žalil Slovence in jih imenoval za bacile in ki je hujskal

NA DANAŠNJI DAN PRED 29. LETI

Tri dni pred osvoboditvijo so nacisti umorili 15 ljudi

Med njimi sta padla tudi znana aktivista, zakonca Ruggero in Zora Haas

V teh dneh proslavljanja raznih obletnic, se s posebnimi občutki v srcu spominjamo tudi 28. aprila 1945. Na današnji dan pred 29 leti je pod strehi nacističnih krivkrov omahnilo še petnajst življenj. Bilo je pred samim pracom. Svobode trije dnevi so nas ločevali od resničnega konca vojne v našem mestu. Od vseh povsod so že pritiskale brigade IX. korpusa ter drugih enot jugoslovanske vojske in vendar se nacistična zver še ni napila krvi demokratov in antifasistov, ki so se gnetli po zaporih. 28. aprila je tako moralo še petnajst ljudi do zloglasnega openskega strelšča, kjer so jih pokosile strelce. Med njimi so bili Slovenci, Hrvati in Italijani. Toda, če jih je ločeval govorni jezik, jih je tesno povezovala skupna

k narodnostni mržnji. Prisotni so ugotovili, da morajo biti Slovenci budni, saj neofašisti vodijo strahotegijo napetosti, ki pa ima tudi za cilj fizično obračunavanje s slovensko narodnostno skupnostjo. Ob zaključku je Albin Gerli povabil vse prisotne naj se udeležijo prvomajskega shoda, ki ga enotno prirejajo sindikalne organizacije, saj se moramo v sedanjem političnem vzdušju zavedati izredne važnosti letošnjega delavskega praznika.

Jutri se na Opčinah poročita
JELKA DANEU
in
PETER CVELBAR
Novoporočencema želijo prijatelji in znanci vse najboljše na novi življenjski poti.
Čestitkam se pridružuje Primorski dnevnik.

Ko bodo fantje podrlili «Maj», bodo prišli na vrsto otroci: pomaranče bodo njihove

NA ROB SKLEPU, KI GA JE SPREJEL OBČINSKI SVET V TRSTU

Kdaj podrobni razvojni načrti za ureditev gradenj na Krasu?

Poseg svetovalca Wilhelma - Ustanovljena komisija za razdelitev zemljišč za ljudske stanovanjske gradnje - Vprašanje oskrbe »handikapiranih« otrok: ločevanje ali družbena integracija?

Na petkovi seji tržaškega občinskega sveta so sprejeli, med drugim, tudi več upravnih sklepov. Med temi je važen sklep o ustanovitvi posebne komisije, v kateri bodo tudi predstavniki Zdrženja stanovanskih upravilcev, sindikata, političnih strank večine in opozicije ter stanovanskih združenj. Naloga komisije bo razdelitev zemljišč namenjenih ljudskim gradnjam, tako stanovanskim kot drugim kot ostalim, ki to potrebujejo.

Sklep bi bili morali sprejeti že pred časom, a ne v zadnjem trenutku nastale nerazumljive težave, zaradi katerih je na eni izmed prejšnjih sej ogorčeno protestiral svetovalec prof. Costa (KPI). Tedaj se je župan obvezal, da bo sklep odoben v petek.

Sledila je razprava o konvenciji med ministrstvom za javno izobrazbo in občino za vzdrževanje skupne zdravnikov, »pedagoga in psihologov, katere namen je, da v šolah preverijo število »handikapiranih« otrok, se pravi otroci, ki zaradi psihičnih ali telesnih motenj

ne uspevajo v običajnem šolskem ambientu.

Sam odbornik za zdravstvo dr. Dolhar je v uvodu dejal, da je o prejšnjih konvencijah izražal resne pomisleke. Zato je, tudi po seji pristojne svetovalske komisije, utrdil svoje prepričanje, da mora biti tokrat zadnjič, da tržaška občina sprejme tak sklep. Obvezal se je, da bo — s komisijo in ob pomoči strokovnjakov — oblikoval nov sistem oskrbe otrok, ki jim je doslej »diferenciacija« pouk prejšel škodoval, kot koristil.

V tem smislu je občinski svet ratificiral te sklepe, obenem pa sprejel resolucijo, ki obvezuje odbor, da bo ukrepal skladno z novimi pedagoškimi nauki in potrebami po demokratizaciji šole.

V razpravo o sklepih sta posegla svetovalec prof. Lucio Lanza za PSDI in Stojan Spetič za KPI. Lanza je navedel primer »rednih« dežel, kot sta Toskana in Emilia-Romagna, kjer otroka ki imajo pri študiju težave, ne izločajo iz razredov ali trpajo v »posebne šole«, pač pa vključujejo v sistem pouka s posebno pomočjo.

Spetič pa je navedel študije skupine strokovnjakov iz toskanskega Prata, kjer so dognali, da se da »handikapirani« otroci ponovno vključiti v normalni vzgojni cikel, jasno, ob ustreznih psiholoških, terapevtskih in družbenih pomočih, tudi družinam. 90 odstotkov takih otrok redno in dobro uspeva pri učenju. Grajal je občinsko upravo, da je doslej na ta problem gledala birokratsko, ne da bi se zgledevala po sodobnejših pedagoških izkušnjah, tudi v Italiji.

Zaradi prejšnjih negativnih izkušenj s »posebnimi šolami« in »ločnimi razredi« so komunisti glasovali proti sklepom o ratifikaciji konvencij, medtem ko so se strinjali z nameni odbornika Dolharja in predloženo resolucijo.

Nazadnje je občinski svet razpravljal o sklepu, da se pri Opčinah spremeni regulacijski načrt in tako omogočiti večje turistične investicije. V razpravo se je, kljub pozni uri, vmešal svetovalec Dolfi Wilhelm (KPI), ki je kritiziral upravo, da tako naglo ukrepa, ko gre za hotelirje, medtem ko meta prebivalstvo kraskih vasi že pet let čakati na posebne razvojne načrte. Medtem so gradnje v vseh kraskih vaseh zamrznele, kar pospešuje beg z dežele v mesto in objektivno šibi slovensko manjšino, ki strnjeno živi na kraškem ozemlju.

OSMICA

Angel Kraljič — Prebenez 73, toči pristno domače belo in črno vino.

BARKOVLJE

Zadnja pot Danila Pertota

Teden dni je že mimo, od kar je Danilo Pertot iz Barkovlj tragicično preminil pri prometni nesreči v Ajdovščini. Pokopali so ga na domačem pokopališču in že številna udeležba pri pogrebu je jasno pokazala, kako je bil znan in priljubljen v svojem kraju in med širšo slovensko javnostjo.

Njegovo življenje je podobno toliko drugim, ki so si skozi vso življenjsko pot prizadevali, da bi ostali zvesti svojemu narodu, svojemu kraju in svojemu delu. Rodil se je pred 60 leti iz stare barkovljanske družine »pri Kraljih« imel štiri brate in sestro. Oče, Silvester Pertot, je bil zaveden in deloven Slovenec — sodeloval je pri »Edinosti« do ukinitve, mati pa je bila šivilja. Danilo se je kaj kmalu pridružil slovenski družbi, rad je pel in bil znan veseljak, tako da se je kmalu znašel v krogu štepjarjev. Fašistično nasilje ni strlo njegove narodne zavesti, zato so ga poslali v zloglasne »battalione specialie« in v Aquili se je znašel sčasoma s svojimi brati Stankom,

Zvonkom, Milivojem in Zorkom. Ko se je vrnil domov, se je vključil v terensko delo Osvobodilne fronte in zadnje dni vojne se je tudi aktivno udeležil zadnjih spopadov.

Po vojni je nadaljeval s poklicem, ki si ga je v mladih letih izbral: avtomehanika in kmalu si je uredil lastno avtomobilsko delavnico v Barkovljah. Poročil se je z domačinko iz Koprive, kamor ga je zanesla pot med številnimi sprehodi in izletih po Krasu in zlasti po Vipavski dolini, ki jo je še posebno ljubil. »Maj« je dve hčeri, ki ju je vzgojil v pristnem slovenskem duhu in sina, ki pa mu je v mladih letih umrl. Vedno bolj se je posvečal delu in v svoji delavnici je izdelal tudi svoja nečaka, ki sta si uredila avtomobilsko delavnico, ko je sam zapustil delo.

Nepričakovana izguba je hudo prizadela vse, ki so ga poznali kot veselega in delovnega Barkovljana, pristnega Slovenca. Naj mu bo lahka domača zemlja.

OD 1. DO 5. MAJA

Tudi cvetličarji Furlanije-Juljske krajine na razstavi v Padovi

V okviru sejamskih prireditvev v Padovi bo od 1. do 5. maja cvetlična razstava, na kateri sodelujejo tudi pred kratkim ustanovljeni združenje cvetličarjev dežele Furlanije-Juljske krajine. Njen samostojen, tisoč kv. m velik paviljon so zasnovali in uredili arhitekti R. Ruggiero iz Padove in M. Kokorovec ter vrtni in krajinski oblikovalci dr. V. Vremec iz Trsta. Razstave se poleg 10 cvetličarskih podjetij iz naše dežele, ki razstavljajo v glavnem sobne okrasne rastline ter enoletnice, udeležijo tudi vrsta cvetličarskih podjetij iz vse države, ki bodo razen sobnega rastlinstva prikazala tudi bogat izbor grmovnic in dreves, rezanega cvetja, semen, čebulic, gomoljev, vrtnarskega orodja in opreme.

Spoštujmo naravo!

Tržaška pokrajinska uprava, skladno s vsemi občinskimi, Avtonomno letovišgarsko ustanovo iz Trsta, Milij in občine Devin-Nabrežina ter Pokrajinsko turistično ustanovo, v želji, da bi v državljanih vzbudila vedno večje spoštovanje do lastnega ozemlja, ponavlja svoj poziv vsem, ki v lepih dneh hodijo na izlete med travnike in gozdove, ob Milij do Devina in Nabrežine obkrožajo naše mesto. Turiste in izletnike, ki si po tednu dela želijo razvedrila, opozarjamo, naj v čim večji meri spoštujejo naravno okolje, naj se zavedajo, da je naše okolje najpomembnejše bogastvo in da ga moramo nespremenjeno predati našim otrokom, da bodo lahko popolnoma uživali v njem.

Zato jih prosimo, da se vzdržijo vseh dejanj, ki so pravi atentat na ekološko ravnanje in ki jih navadno tako pogosto zagrešimo: prižiganje ognja, puščanje neuporabnih predmetov, trganje pogankov, ustavljanje avtomobilov na travnikih in predvsem vstop na zasebna zemljišča in poškodovanje kultur (členi 635, 637 in 639 kazenskega zakonika).

Turiste, ki se peljejo k mejnim prehodom, toplo prosimo, naj ne puščajo odpadkov ob cestah, da se ne bi ob robovih najvažnejših cest ustvarila prava smetišča.

Odbornik

Lucian Volk

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V KRIZU
Josip Sulčić 1.000 lir, Ivan Tretjak 5.000 lir.

V spomin pok. Angele Košta por. Tence darujeta brat Rudi in mati Francka 10.000 lir.

Nameste cvetja na grob Angele Košta darujejo Srečko Košta (št. 130) 5.000 lir, Alba Tence 2.000 lir, Anton Košta 3.000 lir, Matija in Marija Settimo 3.000 lir in Rozi Bavčer (Ljubljana) 10.000 starih din.

V spomin pok. Angele Tence roj. Košta daruje družina Sirk (Ljubljana) 5.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V MACKOLJAH
V spomin Marije Slavec daruje sekcija PSI Dolina 5.000 lir.

Katja Lisjak daruje 2.000 lir za Dijaško matico.

Ob priliki smrti didaktične ravnateljice Pavle Lekana daruje učitelstvo didaktičnega ravnateljstva Sv. Jakob nameste cvetja 20.000 lir za šolsko blagajno.

V počastitev spomina Marije Kocjan vd. Slavec daruje dr. Jan Godrič št. družino 10.000 lir za SD Breg. Ob 29. obletnici mučeniške smrti zakoncev Ruggera in Zora Haas daruje družina Petarso (Boršt št. 70) 3.000 lir za PD Slovenec iz Boršta in 3.000 lir za Tržaški partizanski pevski zbor.

Ob 30. obletnici smrti Marjana Glavine (Boršt št. 121) se ga spominjajo sestra Antonija z možem Ivanom, nečaka Bruno in Ana Marija in darujejo 5.000 lir za Dijaško matico.

Nameste cvetja na grob Romanca Barčica darujeta Angel in Marta Zuban 2.000 lir za Dijaško matico.

V spomin pok. Romanca Barčica daruje družina Sirk (Ljubljana) 5.000 lir za Dijaško matico. V isti namen daruje družina Košta (Križ 213) 5.000 lir za Dijaško matico.

Karlo Furlan (Prosek št. 44) daruje 5.000 lir za Dijaško matico. V spomin Marije Slavec daruje sekcija PSI Dolina 5.000 lir za PD Valentin Vodnik.

Nameste cvetja na grob Olge Grčić daruje družina Grčić (Padriče št. 36) 2.500 lir za PD Slovan in 2.500 lir za SZ Gaja.

Ob 32-letnici in 29-letnici smrti dragih staršev daruje Viljem Kok (Lonjer št. 250) 2.500 lir za Tržaški partizanski pevski zbor in 2.500 lir za PD Lonjer - Katinara.

Nameste cvetja na grob Ernesta Majovskega darujeta Cveto in Elda Ukmar 5.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Ivanka in Franc Rešinovič darujeta 5.000 lir za Dijaško matico.

Nameste cvetja na grob Danila Pertota daruje Mileva Martelanc

Venier 5.000 lir za Dijaško matico in 5.000 lir za folklorno skupino v Dijaškem domu.

Zofija daruje 5.000 lir za P.d. I. van Trinko iz Čedad.

Nameste cvetja na grob Ernesta Majovskega darujeta Olga Ban 5.000 lir in družina Žužič - Stoka 5.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Ob 75-letnici Zofke čok roj. Pecar in ob 60-letnici Vilka Batiča iz Lonjerja daruje vesela družba 15 tisoč lir in 8.000 starih din za Tržaški partizanski pevski zbor.

Viktorija Brečelj iz Zapuži pri Ajdovščini daruje 10.000 lir za Tržaški partizanski pevski zbor.

V počastitev spomina Karla Doljaka darujejo žena in otroci 30 tisoč lir za pevski zbor »Fantje iz pod Grmade«, 20.000 lir za PD Igo Gruden in SD Sokol iz Nabrežine, Renato Doljak daruje 5.000 lir za pevski zbor Rdeča zvezda iz Saleza, 5.000 lir za SK Kras in 5.000 lir za sekcijo KPI Zgonik.

Za moški pevski zbor Tabor — Opčine darujejo: Franc Stopar 2.000 lir, gostinja Felice Ostroška 10.000 lir, Drago Daneu 10.000 lir, avtomobilski Zagar 2.000 lir, brivnica Garavello 2.000 lir, družina Malan in Smotlak 5.000 lir, Anica in Milan Vaclic 5.000 lir, Torči Sošić 3.000 lir.

Nameste cvetja na grob pokojne Marije Slavec daruje sekcija PSI iz Doline 5.000 lir za PD »V. Vodnik« in 5.000 lir za godbo na pihala »Breg«.

Nameste cvetja na grob Marije Slavec iz Doline darujejo družina Višnjevec iz Gročane 25.000 lir za prosvetno društvo »V. Vodnik«, družina Racman iz Gročane 28.100 tisoč lir. V isti namen daruje Družina Kocjan iz Ul. Bartoli 34 (Trst) 10.000 lir za pevski zbor »V. Vodnik« in 10.000 lir za mladinski krožek Dolina.

V spomin drage matere Marije Slavec darujejo hči Elvira 10.000 lir za Glasbeno matico in 10.000 lir za Dijaško matico, sin Nardo daruje 20.000 lir za godbo »Breg« in 5.000 lir za »Delos«, sin Drago 10 tisoč lir za Rod modrega vala, 10 tisoč lir za Glasbeno matico, 15.000 lir za »Delos«, 15.000 lir za sekcijo KPI Dolina in 10.000 lir za SD Breg.

Rizarna odprta do 3. maja

Rizarna bo odprta do petka, 3. maja, tako da si jo bodo lahko ogledali pesemniki in skupine brez predhodnega dovoljenja občine. Vsak dan bo Rizarna odprta od 9. do 13. ure, v tor k, 30. aprila in v sredo 1. maja, pa bo odprta od 8. do 18. ure. Zlasti solam priporočamo, da v teh dneh org. izirajo ogled Rizarne.

POSVETOVALNA RUBRIKA PATRONATA KMEČKE ZVEZE - INAC

Pokojnine, ki pritičejo neposrednim obdelovalcem

Avtonomni delavci, ki so vpisani v posebno samoupravno zavarovanje za neposredne obdelovalce, polgruntarje in kolone, imajo pravico do ene izmed sledečih pokojnin (če so zadoščeni navedeni pogoji): starostna, invalidska ali družinska pokojnina. V splošnem veljajo podobni pogoji kot za splošno obvezno zavarovanje pri INPS, vendar z nekaterimi bistvenimi razlikami.

1. STAROSTNA POKOJNINA

Tudi pri posebnem kmečkem upravljanju ločimo dve vrsti starostne pokojnine, ki se razlikujeta bodisi glede na starost upravičenca bodisi glede na skupno višino zavarovalne oziroma pokojninske dobe. A. Neposredni obdelovalec ima pravico do navadne starostne pokojnine, če obstajajo sledeči pogoji:

a) dopolnil je 65. leto (moški) ali 60. leto starosti (ženska);
b) poteklo je že vsaj 15 let, odkar je plačal prvi prispevek;

c) lahko uveljavljuje vsaj 15 let zavarovanja, se pravi 2.340 (15x155) dnevnih prispevkov za moškega in 1.560 (10x155) za žensko.

Prošnjo sprejme pokrajinsko predstavništvo INPS, ki na podlagi domenskih seznamov, ki jih izda SCAU, ugotovi, če obstajajo minimalni pogoji plačevanja prispevkov in zavarovanja.

INPS začne nakazovati pokojnino od prvega dne naslednjega meseca po predložitvi prošnje, če zadostuje zavarovalna in pokojninska doba. Če prošnja za dodelitev kmečke starostne pokojnine ni predložena že istega meseca, ko dozor pravica do pokojnine in preteče eno ali več let, je pokojnina nakazana od prvega dne naslednjega meseca po predložitvi prošnje, vendar se zvišja za odgovarjajoči znesek.

B. Pogoji za doseglo privilegirane starostne pokojnine, ne glede na starost:

a) poteklo je že 35 let, odkar je bil plačan prvi prispevek;
b) bilo je dejansko plačanih 35 let prispevkov, ki ustrezajo 1.820 tedenskim prispevkom;

c) upravičeni niso v podrejenem delovnem razmerju, ko predložijo prošnjo za pokojnino.

Ker je bilo kmečko samoupravno zavarovanje vpeljeno komaj leta 1957, lahko prošnje zahteva to vrsto pokojnine le, če pristeje kmečkim prispevkom tudi prispevek pred letom 1957, ko je bil zavarovan kot podrejeni delavec.

2. INVALIDSKA POKOJNINA

Kmečki delavec, ki je vpisan v posebno kmečko samoupravno zavarovanje, lahko zaprosi za invalidsko pokojnino kodarkoli, ne glede na starost, če izpolnjuje sledeče pogoje:

a) priznan je za invalida po zakonskih določilih, se pravi, da je njegova možnost do zaslužka v običajni dejavnosti trajno zmanjšana na manj kot polovico zaradi onemoglosti, fizične ali umske napake;
b) je vsaj 5 let vpisan v kmečko zavarovanje;

c) ima vsaj 780 dnevnih prispevkov (moški) ali 520 dnevnih prispevkov (ženska ali otroci);

d) lahko uveljavljuje vsaj eno leto plačanih prispevkov v zadnjih petih letih pred predložitvijo prošnje, se pravi, da ima 156 dnevnih prispevkov (moški) in 104 dnevne prispevke (ženska in otroci).

Invalidska pokojnina teče od prvega dne naslednjega meseca po predložitvi ustreznih prošnje.

3. DRUŽINSKA POKOJNINA

Do leta 1969 je pritikala družinska pokojnina neposrednim obdelovalcem, polgruntar

ODPRT ČETRTI BLAGOVNI SEJEM ESPOMEKO

Ustvarjati takšno vzdušje, ki bo ustrezalo želji obeh držav, da vzdržujeta odprto mejo

Govori deželnega odbornika Stopperja in drugih predstavnikov oblasti - Češkoslovaška odpovedala svojo udeležbo

Ob iskanju svojega mesta v deželni in vsedravnem gospodarstvu, iskanju vloge na stičišču narodov in držav, zlasti pa položaja Gorice v odnosu do srednjeevropskih in vzhodnih držav, so včeraj odprli četrti goriški blagovni sejem ESPOMEKO. Srečevali so se udeležili podtajnik za finance Amadei, poslanci Menichino, Marocco, Cecherini, predstavnika dežele odbornik Stopper in Devetag, deželni, pokrajinski in občinski odborniki in svetovalci, zastopniki cerkve in vojaških oblasti. SFRJ so predstavljali generalni konzul Trampuz, konzul Kovacic, predsednik Gospodarskega razstavišča iz Ljubljane Leopold Kresc ter predsednik skupščine Nova Gorica Rudi Simac.

Predsednik trgovinske zbornice Lupieri je v svojem otvoritvenem govoru dejal, da je letošnji sejem dokončno pokazal, da se je uveljavil v našem življenju in da se vedno bolj obrača k domačemu in tudi mednarodnemu trgu. S takšnim značajem se sejem pridružuje vsem tistim pobudam, ki imajo za cilj razviti gorško gospodarstvo. S tem v zvezi je dejal, da se ESPOMEKO pridružuje naporom za izgradnjo infrastrukture kot so avtopot, mejni prehod, cestne povezave itd. Lupieri je obžaloval, da na sejm ne razstavlja Češkoslovaška, kakor je bilo napovedano, ter dal priznanje deželni upravi, ki je uspela razviti to gospodarsko manifestacijo in ji predvsem zagotoviti nove prostore, ker jo sedanjí hudo utesnjujejo.

Zupan De Simone je ugotovil, da letošnji ESPOMEKO sovpada s celovito zgodovino, ki so nas povlekli v vrtnice gospodarske krize in s tem odpravili tisto varnost, na katero smo bili vajeni, da je uspela. Zupan je dejal, da je uspela sejm odvisen od njegove povezave z zalednim gospodarstvom in od stabilnosti odnosov z vzhodnimi državami. Gorica se hoče vključevati v gospodarske, družbene in človeške toke svoje zaledja in postati stičišče koristi različnih skupnosti, ki jih združuje želja po skupnem napredku in miru.

«Naši napori in naše težnje, da bi čimbolj ugledili in razširili našo skupno pot, ne morejo imeti uspeha, če ne bomo odstranili znane in boleče ovire, ki jih samo zaradi srca ne ilustiramo, navajamo in ponavljamo», je dejal De Simone. «Presežljivost je, da negotovost izprej trideset let še vedno žalostno težijo nad našo zemljo, žalito dostojanstvo omikanega mesta in v nekoliko manjši točki zadostni meri preprečujejo zagotovljen razvoj na področju mednarodnih prevoznih sredstev. Zupan je rekel, da so krajevni dejavniki nemočni spricu za stopnja pri gradnji mejnih infrastrukture zaradi neurejenih meja. Ker občinska uprava ni pristojna in nima sredstev, naj vlada pokanje razumevanje za izgradnjo mejnega prehoda, cestnih povezav, avtopota in obnovu zakona o prosti coni, je dejal Zupan.

Odbornik Stopper, zastopnik dežele, je videl v zastopstvu večjega števila držav na ESPOMEKO vlogi Gorice in dežele v odnosu do vzhodnih držav. Priznal je, da dežela nima ustreznih cestnih povezav proti vzhodu, zlasti ne mejnih prehodov in v Tržaškem in Gorškem, ter se je obvezal, da bodo te pomankljivosti odpravljali. Omenil je mednarodne sporazume, ki urejujejo promet blaga in oseb na našem prostoru, ter naglasil potrebo po ustvarjanju takšnega vzdušja, ki bo ustrezalo želji obeh držav, da vzdržujeta odprto mejo.

Podtajnik za finance Amadei je govoril o splošnih nevarnostih za gospodarski razvoj ter dejal, da sejni pospešujejo gospodarsko dejavnost. Za izvajanje reform je nujno potrebna davčna reforma, obvezal se je, da bo kaj konkretnega storil za prosto cono, ter za ključil z besedami, da je treba odnose prijateljsko graditi na medsebojnem spoštovanju.

Visoki predstavniki oblasti in gospodarskih krogov so si nato najprej ogledali paviljone in osrednji zgradbi, kjer razstavljajo svoje izdelke industrijski in obrtniški obrati naše dežele, Jugoslavije in Avstrije, zlasti njenih obmejnih področij. Jugoslavijo zastopa Manufaktura iz Nove Gorice, ki je med otvoritvenim svečanostjo pokazala na modni reviji svoje konfekcije. Podtajnik Amadei se je zanimal za sistem žičnic na Kaninu ter se je ob modelu ter kabini, ki sta bila razstavljena, del časa pogovarjal o izgradnji tega turističnega centra ob meji.

Na prostem v dolini Korna je izredno veliko potujočih hišic, čolnov in artiklov za življenje in naravi. V posebnem poviljenu so na ogled kmetijski stroji.

V zgradbi na vogalu Ul. Santa Chiara in Ul. Cadorna so razstavili artikole in materiale, ki se uporabljajo v gradbeništvu. Na vrhu je madžarska restavracija, kjer so postregli z domačimi specialitetami. Predstavniki oblasti so nato odšli še na Grad, kjer so odprli razstavo belih vin.

Včeraj popoldne je sejem obiskal

lo veliko število obiskovalcev z naše in delno tudi z jugoslovanske strani. Sejem bo odprto do prihodnje nedelje zvečer.

Jutri občinska seja v Sovodnjah

Jutri, v ponedeljek, 29. aprila ob 19.30, bo redna seja občinskega sveta v Sovodnjah. Na dnevnem redu so poročila župana, odobritev obračuna za poslovno leto 1973, potrditev zaključnih računov za popravilo šole v Rupi, sprememba splošnega regulacijskega načrta, druga sprememba proračuna za poslovno leto 1974, povisane zakupne cene za prevoz predšolskih, osnovnošolskih in srednješolskih otrok, soudeležba z občino Doberdob pri kritju stroškov za ustanovitve in delovanje didaktičnega ravnateljstva, prošnja za odkup občinske parcele v Sovodnjah, prošnja za prispevek sovedeljskega podjetja Glasbene matice, prošnja za prispevek sekciji ANPI na Peči, izvolitev treh svetovalcev za nameno skupščino goriških skupnosti, natečaj za mesto anagrafskega uradnika, imenovanje zmagovalca in slučajnosti.

V Doberdobu v torek seja občinskega sveta

V Doberdobu je zupan sklical za v torek, 30. aprila, ob 16. uri redno seja občinskega sveta. Na dnevnem redu so obvestila župana, povisane dohodnine knjižničarji občinske knjižnice, postavitev javne razsvetljave, imenovanje zastopnikov občinskega sveta v goriško skupnost, prispevek za leto 1974 združenjem in ustanovam.

V prireditvi Mladinskega krožka

Filmski večer z Alojso Žerjalom

V petek, 3. maja bo Mladinski krožek Gorica pripravil za goriško občinstvo zanimiv filmski večer. V gosteh bo znani umetnik Alojso Žerjal, ki je v zadnjih letih žel s svojimi filmi številna priznanja na raznih evropskih festivalih. Na petkovem večeru bo Žerjal predvajal in komentiral svoje zadnje filme, ki jih je posnel v Čilu, Vietnamu in Peruju.

Mladinski krožek vabi na ta zanimiv večer, ki se bo pričel ob 20.30 v prostorih kluba «Simon Gregorčič».

PO PISANJU VITA ISONTINA

NADŠKOFIJA ZA SVOBODNO IZBIRO GLEDE RAZPOROKE

Referendum lahko škoduje levi sredini

Goriški nadškofijski urad se prek svojega glasila «Vita Isontina» ločuje od klerofašističnih stališč okoli referendumov o razporoki ter navaja trezne pomisleke okoli sedanjega vodenja propagande. Predvsem se list odločno ločuje od stališča MSI, ki je po nekem odobru poslošnih katoličanov pozval vernike, naj glasujejo proti razporoki, «češ da se na takšen način krepi MSI, zvest tolač socialna nauka cerkve, ter krepi obramba pred komunizmom».

List pravi, da bi bilo mogoče z novim zakonom urediti družinsko pravo, brez tolikšne izgube denarja in časa in brez škode za levo sredino.

Sicer pa bi po mnenju lista morali katoličani najprej poznati zakon Fortuna-Basini, če bi hoteli o njem izreči svobodno in tehtno sodbo. Vse to v zavesti, da pripadajo svobodni in neodvisni državi z demokratično in pluralistično ureditvijo, kjer se spoštujejo mnenja bližnjega in se s tem uresničujejo vrednote svobode in ljubezni.

Ta stališča, ki jih «Vita Isontina» objavlja v velikonočni številki, dokazujejo odgovorno zadržanje nadškofije v sedanjih volilnih kampanjah. Kurija ne popušča pritiskom in provokacijam fašistov, ki hočejo referendum, kakor smo že večkrat

OPOZORILO

Iz raznih krajev Goriške smo dobili informacije, da se neka oseba, ki se baje imenuje Kristijan, proglasa za sodelavca Primorskega dnevnika in naših manjšinskih organizacij na Goriškem ter si izposoja denar. Ta oseba je povsem tuja našim manjšinskim organizacijam ter pozivamo vsakogar, ki bi se mu predstavljal, naj mu ne naseda. Uredništvo Primorskega dnevnika v Gorici

Verdijev korzo 13, meščane in ljudi iz okoliških vasi.

Goriški župan vabi vse občane, ki niso dobili volilnega potrdila, da ga dvignejo na volilnem uradu na županstvu, ki je odprto vsak dan zjutraj in popoldne. Potrdilo lahko dvignejo tudi tisti, ki so ga izgubili. Na področju goriške pokrajine niso izročili 2.001 volilnega potrdila.

V Gradišču se je pričel tečaj za lovsko čuvaje na področju Goriške. Tečaj prireja pokrajinski odbor za lov.

V PRIREDBI DRUŠTVA «BRIŠKI GRČI»

Na prvomajskem slavlju v Števerjanu bosta govorila G. Mosca in D. Lovriha

V torek zvečer odprtje vinske razstave - V sredo popoldne bogat kulturni program

V Števerjanu je že vse pripravljeno za prvomajsko praznovanje. Marljivi člani prosvetnega društva «Briški grč» so tudi letos pripravili lep program, ki bo še obsejnejši in bogatejši od prejšnjih. Praznovanja se bodo pričela v torek, zaključila pa s praznikom mladih v nedeljo.

V torek, 30. aprila bodo v velikih kletnih prostorih v Dvoru priredili tradicionalno vinski razstavo, ki jo že vrsto let prireja vinogradniki iz Števerjana in z Oslavja. Letos bo delovala enotna blagajna, tako da ne bo nepotrebne gneče pri vseh kioskih. Svoja vina bo razstavljala in prodajalo osem vinogradnikov. Odprtje razstave bo ob 20.30, ob tej priliki bo zapel tudi domači mešani zbor «Briški grč». Istosodno bodo odprli tudi kioski, kjer bo srečolov in kioski, kjer bodo razstavljene slovenske knjige. Vinska razstava, razstava knjig in srečolov bodo odprti vse dni praznovanja.

V sredo 1. maja se bodo udeleženci zbrali ob 15.30 pred spomenikom padlim na Trgu svobode. Odtod bo sprevod proti Dvoru, kjer se bo ob 16. uri pričel kulturni program. Najprej bo igrala godba na pihala iz Anovega, sledila bosta priložnostna govora. Letos sta napovedana poslanec Giovanni Mosca, osrednji podtajnik PSI in deželni svetovalec Dušan Lovriha (KPI). Za govorniko ma bo nastopila folklorna skupina

Podtajnik za finance Amadei govori na včerajšnjem svečanem odprtju ESPOMEKO. V ozadju predstavniki gospodarskega in javnega življenja. (Foto Altran)

Pravilnik slikarskega ex tempore v Števerjanu

Mladinski krožek Gorica priredi v nedeljo, 5. maja, v okviru proslav 1. maja v Števerjanu, slikarski ex tempore, ki se bo pričel ob 14. uri. Temi na izbiri sta dve: Brda in 1. maj.

Pravilnik je naslednji:

1. Izbira teme in tehnike sta poljubni.
2. Udeleženci bodo razdeljeni v tri kategorije: a) letniki 1960 in mlajši; b) letniki od 1954 do 1959; c) letniki 1953 in starejši.
3. Za udeležence natečaja bodo na razpolago samo risalne pole št. 5, ki jih bo vsak do lahko dobil pri organizatorjih (v gostilni Dvor). Ostale risalne potrebščine si bo moral vsakdo sam poskrbeti. Kdor želi prinesiti lastno polo ali platno mora na vsak način to predložiti poseben komisijski, ki mu bo to ožigosala.
4. Izdelke je treba oddati najkasneje ob 18. uri.
5. Mladinski krožek odklanja vsako odgovornost v primeru, da se izdelki pokvarijo.
6. Nagrade bodo sledile v večernih urah v Števerjanu.
7. Nagrade za vsako skupino bosta nagradi prvi dve sliki. Nagradi izdelki bodo last Mladinskega krožka; ostale izdelke se bo lahko dvignilo na sedežu SPZ, Ulica Malta 2 po skupni razstavi.
8. Vse slike bodo razstavljene v prostorih kluba «Simon Gregorčič», Verdijev korzo 13. Datum razstave bodo objavljeni pravčasno v Primorskem dnevniku.
9. V primeru slabega vremena slikarski ex tempore odpade.

Jutri na Peči pogreb Alojzije Malič

V goriški bolnišnici je v petek umrla v 82. letu starosti Alojzija Malič s Peči. Pokojni Alojziji ni bilo življenje z rožicami poslano. Leta 1929 je njen mož, v času hude gospodarske krize, odšel na delo v Ameriko, ona pa je ostala doma s štirimi otroki, od katerih je najstarejši imel sedem let, najmlajši pa deset mesecev. Iz Amerike ni bilo denarja, zato je morala sama preživljati otroke. Celih 29 let je vsak dan nosila mleko v Gorico po raznih hišah, služila pa je tudi v raznih kmetijskih domačijah na Krasu in v Brdih.

Kljub vsem težavam je lepo vzgojila svoje otroke v zavednem narodnem duhu. Njeni trije najstarejši sinovi, David, Vladimir in Oskar so odšli v partizane, danes živijo isti doma in so med aktivnimi člani krajevnih partizanske sekcije. Zgodnja leta je pokojna Alojzija živela pri sinu Davidu, ki si je bil zgradil novo hišo, in je tako uživala tisto blagostanje, ki si ga ni mogla v mladih letih privoščiti.

Pogreb bo jutri popoldne ob 15. uri iz goriške bolnišnice na domače pokopališče na Peči. Prizadetim izrekata uresničeno in upravnega našega lista globoko sožale.

Vozni red Ribijevih avtobusov za 1. maj

Ob prazniku 1. maja bodo vozili samo nekateri avtobusi podjetja Ribl, in sicer po naslednjem voznem redu.

Proga Gorica - Gradež: odhoda iz Gorice ob 12.30 in 19.30; odhoda iz Gradeža ob 12.15 in 18.15.

Proga Gorica - Gradišče - Tržič: odhodi iz Gorice ob 8.00, 12.30, 15.00, 17.15, 19.00; odhodi iz Tržiča ob 9.00, 13.30, 16.00, 19.00, 20.10.

Proga Gradež - Trst: odhodi iz Gradeža ob 6.30, 8.00, 13.30, 18.00; odhodi iz Trsta ob 8.15, 13.00, 17.45, 19.30.

Avtobusi ne bodo vozili na ostalih progah.

V PETEK POPOLDNE V ULICI BRASS

Tatu svojega avtomobila je prijel za dolge lase

Za ukradenim avtom je tekel s kolesom

Mirko Cotič, 46 let star, bivajoč v Gorici, Ul. Favetti 4, se je v petek popoldne ob 17. uri ustavil s svojim fiatom 500 v Ul. Balilla, izstopil in pustil v odprtem avtomobilu ključke. Sel je v bližnji stavbo in ko se je vrnil je videl, da so se z njegovim avtomobilom odpeljali trije mladeniči, ki so zavili v Ul. Brass. Pohitel je domov, vzel kolo ter se zapodil s sinom Brunom za lopovi, mimogrede pa je obvestil tudi občinskega redarja Franca Piccardija. Ta je alarmiral tudi nekatero druge stražnike in policiste, ki so pričeli nadzorovati promet v mestu.

Največ sreče pa je imel sam Cotič, ki je zagledal svoj avto v stavljen pri bencinski črpalnici Piccini na koncu Ul. Brass. Tam so trije mladeniči hoteli bencin na up, vendar črpalnik pa jim ga ni hotel dati. Cotič je zagrabil enega mladeniča za dolge lase in ga trdno držal do prihoda policistov, ostala dva pa sta zbežala. Na kvesturi so mladeniči identifikirali za M.M., ima 17 let in biva v Gorici. Odpeljali so ga v mladinski zapor v Trst. Ni hotel povedati imen svojih pajdašev.

Goriški dijaki obiskali Rižarno

Okrog 150 dijakov iz vse goriške pokrajine je obiskalo v ponedeljek tržaško Rižarno, kjer je bilo med vojno nacistično uničevalno taborišče. Obisk je omogočila pokrajinska uprava. Dijakom je pomen praznika odprtovala orisala pokrajinska odbornica za javno vzgojo Marija Ferletič. Ravnatelj tržaških muzejev dr. Stelio Crise je orisal pomen tržaške Rižarne, arhitekt Boico, ki je pripravil načrt za sedanjí spomenik, pa pomen, ki ga je kot umetnik hotel dati spomeniku.

VOZNI RED VLAKOV

Odhodi
V TRST: 5.44 (L); 6.26 (L); 7.32 (D); 7.52 (L); 8.18 (D); 11.09 (L); 13.26 (L); 14.05 (L); 15.26 (D); 17.08 (L); 18.15 (D); 18.44 (L); 20.07 (L); 21.19 (L); 22.03 (D); 23.01 (DD***); 23.43 (L).
V VIDEM: 4.32 (L*); 6.27 (L); 6.55 (D); 7.20 (L); 8.06 (D); 11.10

NA POBUDO SINDIKALNE ZVEZE

Enotna sindikalna manifestacija bo 1. maja dopoldne v Tržiču

Proslava bo v sredo tudi v Doberdobu

Prvi maj, mednarodni praznik delavcev, bodo delavci in delavci goriške pokrajine praznovali enotno v Tržiču v sredo, 1. maja, zjutraj. Manifestanti se bodo zbrali na Anconetti ob 9.30, od koder bodo šli v spredu po glavnih ulicah Tržiča do Trga Republike, kjer bo ob 10.30 sindikalno zborovanje. Na zborovanju bo govoril zastopnik osrednjega vodstva sindikalne federacije, predviden pa je tudi krajski govor slovenskega sindikalista. Podzdrav bodo prinesli tudi sindikalisti iz Nove Gorice.

Na manifestaciji, ki jo prireja enotna sindikalna federacija, sodelujejo vse stranke ustavnega loka, ACLI, Alleanza coltivatori, Zveza zadrug, ANPI, API in ANPIAA. V letaku, ki so ga izdali sindikati, je rečeno, da praznujemo letošnji prvi maj v znamenju enotne borbe proti oživljajočemu se fašizmu in reakciji, ki skušata na vse načine uničiti, kar je delavstvo doseglo v zadnjih letih: demokratične svobode v državi in na delovnem mestu. Sindikati se zavzemajo za izvajanje reform v deželni meri.

Popoldne bodo zastopniki tukajšnjih sindikatov gostje sindikatov Slovenije, ki prireajo slavo v Opatjem selu. Prvi maj bodo proslavili tudi v Doberdobu. V sredo ob 9.30 bo na glavni ulici pred sedežem prosvetnega društva «Jezero» igrala domača godba Kras, zapel bo domači pevski zbor, govorila pa bosta zastopnika sindikatov Karlo Cernic in Marija Selic.

Goriška prefektura javlja, da so preložili osemne izpizte za 244 mest občinskega tajnika od 17. maja na 9 in 10. julij. Izpiti bodo v Rimu, Ul. Girolamo Induno 4.

Pokrajinski svet v Gorici se bo sestajl jutri zvečer ob 20. uri. Nadaljevali bodo razpravo o letošnjem proračunu.

SLOVENSKO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE ZA DEŽELO FURLANJO-JULJSKO KRAJINO sklicuje

11. OBČNI ZBOR

za nedeljo, 5. maja 1974, ob 8.30 v prvem in ob 9.30 v drugem sklicanju v dvorani tržaške trgovinske zbornice, Ul. S. Nicolò 5.

Dnevni red:

1. Otvoritev
2. Izvolitev volilne komisije
3. Poročila
4. Predpravi in diskusija
5. Volitve
6. Razno

Šolske vesti

Ravnateljstvo nižje srednje šole «van Trinkov» v Ulici Randaccio v Gorici vabi na roditeljski sešestanke starše in namestnike. Sešestanek bo v soboto, 4. maja ob 17. uri.

PEVSKI ZBOR RUPA - PEČ priredi danes, 28. aprila popoldne, v Rupi, na novem prostoru ob cerkvi tradicionalni

PRAZNIK FRTALJE SV. MARKA

Nastopali bodo: Ansambel Ljuzeta Hledeta iz Števerjana; števerjanski fantje; mlad rupeški harmonikar; otroci otroškega vrta in osnovne šole iz Rupa; mešani pevski zbor Rupa - Peč; mešani pevski zbor Rupa - Peč; mešani pevski zbor Mirko Filej iz Gorice.

Iz tehničnih razlogov odpade nastop skupine iz Karlova.

Ves dan bodo delovali dobro založene stojnice s pižamo in jedajo. V primeru slabega vremena bodo praznik prenesli na naslednjo nedeljo.

Kino

Gorica

VERDI 14.30-21.30 «Due contro la città». A. Delon in J. Gabin. Barvni film.

CORSO 15.00-21.30 «Come eravamo». B. Srejsand in R. Redford. Barvni film.

MODERNISSIMO 15.15-21.30 «Milerepa». Barvni film.

VITTORIA 15.00-21.30 «La contessa e i suoi amanti». T. Meden in R. Kasche. Barvni film. Preproščeno mladini pod 18. letom.

CENTRALE 15.00-21.30 «I tre moschettieri». O. Reed in R. Welch. Barvni film.

Tržič

AZZURRO 14.00-22.00 «Il viaggio». Barvni film.

EXCELSIOR 14.00-22.00 «Un tipo che piace». Barvni film.

PRINCIPE 14.00-22.00 «Serpico». Barvni film.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

ROJSTVA: Stefano Antoni, Mario Benedetti, Alenka Cernic, Stefano Riggi, Raffaella Bezzon, Nadia Pozzetto, Massimo Fregonese.

SMRTI: 75-letni upokojenec Giuseppe Visintin.

OKLICI: gospodinja Marija Mervić in šofer Nello Luciano Bradi, bolničarka Ingrid Nikolaoučič in bančni uradnik Danijel Jakin, uradnica Annamaria Mirarichi in univerzitetni študent Franco Gaggioli, Anna Maria Sant Miletta in učitelj Alessandro Fait.

POROKE: delavka Elvia Tonut in mehanik Paolo Bastiani, delavka Maria Barone in delavec Pietro Lombardi, gospodinja Annamaria Marchesan in delavec Italo Nurchis, uradnica Carmen Pettarin in uradnik Miroslav Kušterle, prodajalka Aleksandra Podgoršek in knjižničar Mario Boschin, bolničarka Paola Figelj in kmet Marino Qualig.

DEZURNE

BENCINSKE ČRPALKE
Danes so odprte naslednje bencinske črpalke: Gorica: Schell, Ul. Lungo Isontina; Duce, Korzo Italia; Asip, Ul. Duca d'Aosta; Krmin: Api, Ulica Venezia Giulia; Steverne: Agip, državna c.s.s.; Mariano: BP, Ulica Dante; Ronke: T.s.l. Ul. Redipulja; Vileš: Chevron, obvozna cesta; Doberdob: Chevron, Dol; Gradež: Sarom, Ul. Mereri; Tržič: Esso, Ul. Boito; Api, Ul. Cosulich.

DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Providenti, Travnik 34, tel. 2972.

DEZURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Centrale, Trg Republike, tel. 72341.

PRIZNANO MEDNARODNO AVTO PREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA

GORICA - Ul. Duca d'Aosta 180 - Tel. 28-45 GORICA

PREVZEMAMO PREV. VSAKOVRSNEGA BLAGA

KMEČKA BANKA

USTANOVljena LETA 1909

GORICA - Ul. Morelli 14

Tel. 2206 - 2207

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

bianco & bianco

3. RAZSTAVA BELIH ITALIJANSKIH VIN D.O.C. IN ŽLAHTNIH EVROPSKIH

Informacije: TAJNISTVO SEJMA BIWU PUBBLICITÀ GORICA - Korzo Italia, 101 - Tel. 87.466

GORIŠKI GRAD

27. april 6. maj

Informacije: TAJNISTVO SEJMA BIWU PUBBLICITÀ GORICA - Korzo Italia, 101 - Tel. 87.466

Nova jugoslovanska ustava: kaj, zakaj, kako

Svoboščine, pravice in dolžnosti

PIŠE

Jože Šircelj

14.

Ustava dokaj obširno razčlunjuje svoboščine, pravice in dolžnosti človeka in občana v Jugoslaviji. Rečeno je, da uresničevanje tega pomena v medsebojni solidarnosti ljudi in na podlagi odgovornosti vsakogar do vseh in vseh do vsakogar. Svoboščine in pravice so omejene samo z enakimi svoboščinami in pravicami drugih in z interesi socialistične skupnosti, ki jih določa ustava.

Ustava poudarja enake pravice in dolžnosti ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, veroizpoved, izobrazbo ali družbeni položaj ter enakost vseh pred zakonom.

Značilno za jugoslovansko ustavo je, da pri konkretnem nastavljanju in opisanju pravic na prvem mestu navaja pravico do samoupravljanja; ta pravica je »nedotakljiva in neodtujljiva«. In kaj vsebuje? Možnost in pravico vsakogar, da odloča o svojih osebnih in skupnih interesih v organizacijah združenega dela, krajevnih in drugih samoupravnih skupnostih, v družbenopolitičnih skupnostih, skratka, v vseh oblikah samoupravnega združevanja in medsebojnega povezovanja.

Vodilna pravica, aktivna in pasivna, za delegacije se začne pri dopolnjenih 18 letih. V združenem delu pa ni starostne omejitve glede volilne pravice.

Kar zadeva pravice v zvezi z delom, ustava med drugim pravi, da so na podlagi dela pridobljene pravice neodtujljive. Dolžnost skupnosti oziroma vseh,

ki upravljajo družbena sredstva, je »ustvarjati čedalje ugodnejše pogoje za uresničevanje pravic do dela, kakor tudi usposabljanje občanov, ki niso popolnoma zmožni za delo in jim najti ustrezno zaposlitev. Pravica do pomoči med brezposelnostjo je zagotovljena.

Odpuščanje delavca je možen samo na podlagi zakonskih določil.

Vsakdo si svobodno izbira poklic in zaposlitev. Sem sodi tudi enaka dostopnost delovnih mest in funkcij v družbi.

In še določilo: prisilno delo je prepovedano.

Delovni čas znaša največ 42 ur tedensko. Z zakonom je možno zaradi izjemnih okoliščin izjemoma za nekaj časa delovni teden podaljšati. Zakon pa tudi določa pogoje za skrajšanje delovnega časa.

Minimalni dopust: 18 delovnih dni.

Kar zadeva stanovanja: občan si lahko pridobi pravico do stanovanja v družbeni lastnini, na podlagi zakonskih pogojev pa lahko to stanovanje trajno uporablja. Seveda je možna tudi zasebna lastnina stanovanja.

Šolanje: najmanj osemletno osnovno šolanje je obvezno.

Naslednji sklopi ustavnih določil zajemajo človekove in državljanske pravice. Tako je zapisano:

Zajamčena je svoboda misli in odločitve.

Zajamčena je svoboda tiska in drugih oblik javnega obveščanja in javnega izražanja. Svoboda združevanja, svoboda govora in javnega nastopanja ter svo-

boda zborovanja in drugega javnega zbiranja.

Pod pogoji, ki jih določa zakon, lahko občani, organizacije in društva, izdajajo tisk in širijo obvestila z drugimi sredstvi obveščanja.

Ustava tudi izrecno navaja pravico do obveščnosti o dogodkih doma in na tujem in iz tega izvirajoča dolžnost tiska in RTV, da morajo »resnično in objektivno obveščati javnost, pa tudi objavljati za javnost pomembna mnenja in obvestila organov, organizacij in občanov. Prav tako je zajamčena pravica do popravka objavljenega obvestila.

Znanstveno in umetniško ustvarjanje je svobodno.

Zajamčeno je svobodno izražanje pripadnosti k svojemu narodu oziroma narodnosti, svobodno izražanje nacionalne kulture in svobodna uporaba svojega jezika in pisave. Toda tudi občan se ni dolžan izjavljati, kateremu narodu oz. narodnosti pripada.

V tej zvezi je protistavni in kaznivno propagiranje in izvajanje nacionalne neenakopravnosti, kakor tudi razpohovanje nacionalnega, rasnega ali verskega sovraštva in nestrpnosti.

Sem sodi tudi izrecna zaščita narodnosti, o čemer bomo spregovorili posebej.

Vera: izpovedovanje le-te je svobodno in je človekova zasebna stvar. Verske skupnosti (cerkve) so ločene od države in so svobodne pri opravljanju verskih zadev in verskih obredov.

Verske skupnosti smejo ustanavljati samo verske šole za vzgojo

duhovnikov, Zlora vere in verske dejavnosti v politične namene je protistavna. Družbena skupnost lahko gmotno podpira verske skupnosti. Te pa imajo v zakonskih mejah lastninsko pravico do nepremičnin.

Kar zadeva človekove pravice, jamči ustava nedotakljivost človekovega življenja, pri čemer je tudi rečeno, da je smrtna kazen izjemna kazen, ki se sme izreči »samo za najhujše oblike hudih kaznivih dejanj«. Dalje: prepovedano je izsiljevanje priznanj in izjav. Človekova svoboda je nedotakljiva. Prostopost je možno odvzeti le v primerih in po postopku, ki jih določa zakon. Pripor sme trajati najdlje tri mesece na podlagi odločbe sodišča prve stopnje, ta rok pa sme vrhovno sodišče podaljšati še za tri mesece. Najdaljši pripor znaša torej pol leta.

Ustava obsega tudi številne druge pravice. V sklepnem členu poglavja je poudarjeno 1. da s to ustavo zajamčenih svoboščin in pravic ni mogoče vzeti in ne omejiti, in 2. svoboščin in pravic ne sme nihče uporabljati, da bi spodbudil temelje z njo določene socialistične samoupravne demokratične ureditve, ogrožal neodvisnost države, kršil s to ustavo zajamčene svoboščine in pravice človeka in občana, ogrožal mir in enakopravno mednarodno sodelovanje, razpohoval nacionalno, rasno in versko sovraštvo ali nestrpnost ali spodbujal h kaznivim dejanjem; teh svoboščin tudi ne sme uporabljati tako, da bi žalili javno moralo.

ob letni prijavi zahtevajo z dokumentiranimi prilogi višji popust. Posebne olajšave, ki veljajo za upokojece in delojemalce, bodo priznali tudi avtonomnim delavcem (razen profesionalnim), če ne bodo presegli 3 milijonov lir letnega dohodka.

Davčne prijave bodo morale davkoplačevalci vlagati vsako leto do 31. marca. Družinski poglavar bo moral kumulativno prijaviti poleg svojih tudi dohodke žene in mladoletnih otrok. Delojemalci in upokojevalci bodo namesto prijave polagali posebne obrazce, ki jih bodo izdajali dajatelji prejemkov in pokojnin.

Davke na dohodke fizičnih oseb se bo pobiral na osnovi bilancne dokumentacije. Dohodke tovrstnih ali bolje rečeno dohodke subjektov bodo obdavčevali s 25-odstotno ali kvoto. Pri tem davku ne predvidevajo nobenih olajšav v obliki davčnih popustov.

Dohodki fizičnih oseb, ki so udeleženi v družbah s kolektivnim imenom, bodo obdavčevali s davkom na dohodke fizičnih oseb, pač v razmerju participacije v družbi. ILOR gre, nasprotno, v breme družbe kot take.

Vsi davčni subjekti t.j. fizične in pravne osebe in vsi dohodki so podvrženi *krajevni davku na dohodek (ILOR)* z alikvotom od 8,90 do 14,70 odst. (do 1. 1977 bodo aplikativni najvišji odstotek). Davka so popolnoma oproščeni le delojemalci in upokojevalci. Posebna olajšava je predvidena za avtonomne delavce (obrtnike, kmetovalce, trgovce, ki presegajo 15 milijonov lir letnega dohodka do 15 milijonov, ter znesek, ki presega 5 odst. za dohodke preko 15 milijonov, pogrebne stroške do 500.000 lir, solške stroške. Delojemalci in upokojevalci imajo pravičnega iz tega naslova pavšalni ponov v znesku 12.000 lir letno, ki ustreza 120.000 liram stroškov.

Če stroški presegajo sedaj omejen znesek, lahko zainteresirani prijavijo znesek, ki ga želijo plačati, kar bo pobiral na osnovi bilancne dokumentacije. Dohodke tovrstnih ali bolje rečeno dohodke subjektov bodo obdavčevali s 25-odstotno ali kvoto. Pri tem davku ne predvidevajo nobenih olajšav v obliki davčnih popustov.

Dohodki fizičnih oseb, ki so udeleženi v družbah s kolektivnim imenom, bodo obdavčevali s davkom na dohodke fizičnih oseb, pač v razmerju participacije v družbi. ILOR gre, nasprotno, v breme družbe kot take. Vsi davčni subjekti t.j. fizične in pravne osebe in vsi dohodki so podvrženi *krajevni davku na dohodek (ILOR)* z alikvotom od 8,90 do 14,70 odst. (do 1. 1977 bodo aplikativni najvišji odstotek). Davka so popolnoma oproščeni le delojemalci in upokojevalci. Posebna olajšava je predvidena za avtonomne delavce (obrtnike, kmetovalce, trgovce, ki presegajo 15 milijonov lir letnega dohodka do 15 milijonov, ter znesek, ki presega 5 odst. za dohodke preko 15 milijonov, pogrebne stroške do 500.000 lir, solške stroške. Delojemalci in upokojevalci imajo pravičnega iz tega naslova pavšalni ponov v znesku 12.000 lir letno, ki ustreza 120.000 liram stroškov.

Če stroški presegajo sedaj omejen znesek, lahko zainteresirani prijavijo znesek, ki ga želijo plačati, kar bo pobiral na osnovi bilancne dokumentacije. Dohodke tovrstnih ali bolje rečeno dohodke subjektov bodo obdavčevali s 25-odstotno ali kvoto. Pri tem davku ne predvidevajo nobenih olajšav v obliki davčnih popustov.

Dohodki fizičnih oseb, ki so udeleženi v družbah s kolektivnim imenom, bodo obdavčevali s davkom na dohodke fizičnih oseb, pač v razmerju participacije v družbi. ILOR gre, nasprotno, v breme družbe kot take. Vsi davčni subjekti t.j. fizične in pravne osebe in vsi dohodki so podvrženi *krajevni davku na dohodek (ILOR)* z alikvotom od 8,90 do 14,70 odst. (do 1. 1977 bodo aplikativni najvišji odstotek). Davka so popolnoma oproščeni le delojemalci in upokojevalci. Posebna olajšava je predvidena za avtonomne delavce (obrtnike, kmetovalce, trgovce, ki presegajo 15 milijonov lir letnega dohodka do 15 milijonov, ter znesek, ki presega 5 odst. za dohodke preko 15 milijonov, pogrebne stroške do 500.000 lir, solške stroške. Delojemalci in upokojevalci imajo pravičnega iz tega naslova pavšalni ponov v znesku 12.000 lir letno, ki ustreza 120.000 liram stroškov.

Če stroški presegajo sedaj omejen znesek, lahko zainteresirani prijavijo znesek, ki ga želijo plačati, kar bo pobiral na osnovi bilancne dokumentacije. Dohodke tovrstnih ali bolje rečeno dohodke subjektov bodo obdavčevali s 25-odstotno ali kvoto. Pri tem davku ne predvidevajo nobenih olajšav v obliki davčnih popustov.

Dohodki fizičnih oseb, ki so udeleženi v družbah s kolektivnim imenom, bodo obdavčevali s davkom na dohodke fizičnih oseb, pač v razmerju participacije v družbi. ILOR gre, nasprotno, v breme družbe kot take. Vsi davčni subjekti t.j. fizične in pravne osebe in vsi dohodki so podvrženi *krajevni davku na dohodek (ILOR)* z alikvotom od 8,90 do 14,70 odst. (do 1. 1977 bodo aplikativni najvišji odstotek). Davka so popolnoma oproščeni le delojemalci in upokojevalci. Posebna olajšava je predvidena za avtonomne delavce (obrtnike, kmetovalce, trgovce, ki presegajo 15 milijonov lir letnega dohodka do 15 milijonov, ter znesek, ki presega 5 odst. za dohodke preko 15 milijonov, pogrebne stroške do 500.000 lir, solške stroške. Delojemalci in upokojevalci imajo pravičnega iz tega naslova pavšalni ponov v znesku 12.000 lir letno, ki ustreza 120.000 liram stroškov.

Če stroški presegajo sedaj omejen znesek, lahko zainteresirani prijavijo znesek, ki ga želijo plačati, kar bo pobiral na osnovi bilancne dokumentacije. Dohodke tovrstnih ali bolje rečeno dohodke subjektov bodo obdavčevali s 25-odstotno ali kvoto. Pri tem davku ne predvidevajo nobenih olajšav v obliki davčnih popustov.

Dohodki fizičnih oseb, ki so udeleženi v družbah s kolektivnim imenom, bodo obdavčevali s davkom na dohodke fizičnih oseb, pač v razmerju participacije v družbi. ILOR gre, nasprotno, v breme družbe kot take. Vsi davčni subjekti t.j. fizične in pravne osebe in vsi dohodki so podvrženi *krajevni davku na dohodek (ILOR)* z alikvotom od 8,90 do 14,70 odst. (do 1. 1977 bodo aplikativni najvišji odstotek). Davka so popolnoma oproščeni le delojemalci in upokojevalci. Posebna olajšava je predvidena za avtonomne delavce (obrtnike, kmetovalce, trgovce, ki presegajo 15 milijonov lir letnega dohodka do 15 milijonov, ter znesek, ki presega 5 odst. za dohodke preko 15 milijonov, pogrebne stroške do 500.000 lir, solške stroške. Delojemalci in upokojevalci imajo pravičnega iz tega naslova pavšalni ponov v znesku 12.000 lir letno, ki ustreza 120.000 liram stroškov.

Če stroški presegajo sedaj omejen znesek, lahko zainteresirani prijavijo znesek, ki ga želijo plačati, kar bo pobiral na osnovi bilancne dokumentacije. Dohodke tovrstnih ali bolje rečeno dohodke subjektov bodo obdavčevali s 25-odstotno ali kvoto. Pri tem davku ne predvidevajo nobenih olajšav v obliki davčnih popustov.

Radio V

NEDELJA, 28. APRILA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

11.00 Maša in V nedeljo ob 12. uri
12.15 Kmetijska oddaja
12.55 Risani filmi
13.30 DNEVNIK
14.00 Arsenio Lupin
15.15 KRISTALNI ZAMASEK
Danes je na sporedu tretja epizoda po delu Maurica Leblanca
16.30 Program za prihodnje dni
16.40 Program za mladino
16.45 PRINC IN BERAČ
Drugo nadaljevanje po istoimenskem romanu Marca Twaina
17.30 DNEVNIK
17.45 Rezultati in kronike italijanskega nogometnega prvenstva
18.00 Nagradno glasbeno tekmovanje
18.10 IL MANGIANOTE
Italijansko nogometno prvenstvo
19.10 REGISTRIRAN POLČAS NOGOMETNE TEKME
20.00 DNEVNIK
20.40 MALOMBRA
Drugo nadaljevanje nanizanke, ki sta jo po delu Antonia Fogazzara pripravila Diego Fabbri in Amleto Micozzi
21.35 Športna nedelja
22.30 DNEVNIK

DRUGI KANAL

15.00 Neposreden prenos športnega dogodka
18.40 Italijansko nogometno prvenstvo
STRNJEJ POLČAS NOGOMETNE TEKME
19.00 NA STRANI SIBKEJSEGA
TV film govori o Lucu Porterju, mlademu človeku, ki je že imel opravka s kazenskim zakonikom. V njem vidijo tudi krivca za rop v trgovino z žganimi piščinami. Odv. Hansen, ki brani Porterja, poziva bivšega jetnika Fida Coffina, naj bi se oglasil. Toda odv. Hansen doživi razočaranje. Na sodišču ga prizadeje Porter zavrne...
19.50 ŠPORTNI DNEVNIK
20.00 Ob 20. uri
20.30 DNEVNIK
21.00 Il mondo è uno spettacolo
22.00 Sedmi dan — Kulturne aktualnosti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

9.30 L. N. Tolstoj: VOJNA IN MIR
Angleška dramska nadaljevalnica
10.15 Kmetijska oddaja
11.05 Otroška matineja
12.25 POROČILA
15.30 Pevski zbor iz Divače
16.00 MEDNARODNI ATLETSKI MITING
Prenos iz Osijskega
17.30 Pionirji po poteh 14. divizije
18.05 POROČILA
18.10 Živeti svobodno
Je to angleški film, ki ga je režiral James Hill. Film izhaja iz leta 1966, v glavnih vlogah pa igrajo Virginia McKennan, Bill Travers in Robert Young.
Film »Živeti svobodno« je posnet po romanu pisateljice Adams. V njem opisuje svoje življenje v Afriki, še posebej pa lepo hkrati pa v zemljepisno prijetelstvo z levino-Elso. Njen mož je bil namreč lovski nadzornik v Keniji. Svoji ženi je pripeljal tri levje mladičke, najbolj pa ji je bil pri srcu najmlajši. Zivali so odrasle. Leve je bilo treba oddati v živalski vrh. Zakonca sta odšla v Elso, levo levjino, ki pa zaradi dotrdanega življenja ni bila sposobna za svobodno in samostojno življenje
19.45 Risanka
20.00 DNEVNIK
20.20 Tedenski zunanepolitični komentar
20.35 25 let vesele večera
22.05 Športni pregled
22.40 DNEVNIK
KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA
19.45 TV film: Oddelek F
20.15 Pregled tedenskega programa
20.30 TELEFONSKI POZIV TREM ZENAM
Celovečerni film
22.00 Jazz Ljubljana 73

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila;
8.05 Slovenski motivi; 9.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirska glasba; 11.15 Mladinski oddaja; 12.00 Naborna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Revija glasbi; 16.15 Nedeljski koncert; 17.00 Šport in glasba; 18.00 »Ljudje v viharju« — rad. drama; 19.30 Mojaštr jaza; 20.00 Šport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Slovenske viže in popevke; 22.00 Nedelja in športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Melodije v polmrazu.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.30 Jutranja glasba; 9.00 Neizbežne melodije; 9.30 Minghetijev show; 10.30 Dogodki in odmevi; 12.10 Glasba po željah; 12.35 Zunanepolitični pregled; 15.30 V studiu 14; 17.00 Sedmi dan; 18.45 Poje Stanka Kovčič; 19.00 Nedelja na športnih igriščih; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 21.15 Operetna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 15.00, 19.00, 21.00 Poročila; 7.00 Jutranja glasba; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.10 Naborna oddaja; 9.30 Maša; 10.15 Program za otroke; 12.00 Najnovejša plošča; 13.23 Plošča za poletje; 14.00 Ekološka oddaja; 15.10 Hit parade; 15.30 Program z Milvo; 16.30 Nogomet od minute do minute; 17.30 Program z G. Bramierjem; 18.20 Nedeljski koncert; 19.50

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 9.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirska glasba; 11.15 Mladinski oddaja; 12.00 Naborna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Revija glasbi; 16.15 Nedeljski koncert; 17.00 Šport in glasba; 18.00 »Ljudje v viharju« — rad. drama; 19.30 Mojaštr jaza; 20.00 Šport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Slovenske viže in popevke; 22.00 Nedelja in športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Melodije v polmrazu.

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 9.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirska glasba; 11.15 Mladinski oddaja; 12.00 Naborna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Revija glasbi; 16.15 Nedeljski koncert; 17.00 Šport in glasba; 18.00 »Ljudje v viharju« — rad. drama; 19.30 Mojaštr jaza; 20.00 Šport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Slovenske viže in popevke; 22.00 Nedelja in športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Melodije v polmrazu.

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 9.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirska glasba; 11.15 Mladinski oddaja; 12.00 Naborna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Revija glasbi; 16.15 Nedeljski koncert; 17.00 Šport in glasba; 18.00 »Ljudje v viharju« — rad. drama; 19.30 Mojaštr jaza; 20.00 Šport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Slovenske viže in popevke; 22.00 Nedelja in športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Melodije v polmrazu.

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 9.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirska glasba; 11.15 Mladinski oddaja; 12.00 Naborna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Revija glasbi; 16.15 Nedeljski koncert; 17.00 Šport in glasba; 18.00 »Ljudje v viharju« — rad. drama; 19.30 Mojaštr jaza; 20.00 Šport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Slovenske viže in popevke; 22.00 Nedelja in športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Melodije v polmrazu.

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 9.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirska glasba; 11.15 Mladinski oddaja; 12.00 Naborna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Revija glasbi; 16.15 Nedeljski koncert; 17.00 Šport in glasba; 18.00 »Ljudje v viharju« — rad. drama; 19.30 Mojaštr jaza; 20.00 Šport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Slovenske viže in popevke; 22.00 Nedelja in športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Melodije v polmrazu.

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 9.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirska glasba; 11.15 Mladinski oddaja; 12.00 Naborna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Revija glasbi; 16.15 Nedeljski koncert; 17.00 Šport in glasba; 18.00 »Ljudje v viharju« — rad. drama; 19.30 Mojaštr jaza; 20.00 Šport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Slovenske viže in popevke; 22.00 Nedelja in športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Melodije v polmrazu.

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 9.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirska glasba; 11.15 Mladinski oddaja; 12.00 Naborna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Revija glasbi; 16.15 Nedeljski koncert; 17.00 Šport in glasba; 18.00 »Ljudje v viharju« — rad. drama; 19.30 Mojaštr jaza; 20.00 Šport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Slovenske viže in popevke; 22.00 Nedelja in športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Melodije v polmrazu.

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 9.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirska glasba; 11.15 Mladinski oddaja; 12.00 Naborna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Revija glasbi; 16.15 Nedeljski koncert; 17.00 Šport in glasba; 18.00 »Ljudje v viharju« — rad. drama; 19.30 Mojaštr jaza; 20.00 Šport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Slovenske viže in popevke; 22.00 Nedelja in športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Melodije v polmrazu.

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 9.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirska glasba; 11.15 Mladinski oddaja; 12.00 Naborna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Revija glasbi; 16.15 Nedeljski koncert; 17.00 Šport in glasba; 18.00 »Ljudje v viharju« — rad. drama; 19.30 Mojaštr jaza; 20.00 Šport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Slovenske viže in popevke; 22.00 Nedelja in športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Melodije v polmrazu.

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 9.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirska glasba; 11.15 Mladinski oddaja; 12.00 Naborna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Revija glasbi; 16.15 Nedeljski koncert; 17.00 Šport in glasba; 18.00 »Ljudje v viharju« — rad. drama; 19.30 Mojaštr jaza; 20.00 Šport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Slovenske viže in popevke; 22.00 Nedelja in športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Melodije v polmrazu.

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 9.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirska glasba; 11.15 Mladinski oddaja; 12.00 Naborna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Revija glasbi; 16.15 Nedeljski koncert; 17.00 Šport in glasba; 18.00 »Ljudje v viharju« — rad. drama; 19.30 Mojaštr jaza; 20.00 Šport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Slovenske viže in popevke; 22.00 Nedelja in športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Melodije v polmrazu.

PONEDELJEK, 29. APRILA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

10.10 - 11.30 Šola
12.30 Poljudna znanost: Egiptovska civilizacija
12.55 Tedenska knjižna oddaja
13.30 DNEVNIK
15.00 - 17.00 Šola
17.00 DNEVNIK
17.15 Program za najmlajše
17.45 Program za mladino
18.45 Slike iz sveta in Braccobaldov show
19.15 Aktualni sindikalni problemi
19.45 Italijanske kronike
20.00 DNEVNIK
20.40 CUSTER, EROE DEL WEST
Film je režiral Robert Siodmak, v glavnih vlogah igrajo Robert Shaw, Mary Ure, Ty Hardin, Robert Ryan itd.
George Armstrong Custer je bil general že pri 25 letih. Zato so mu tudi pravili Boy General, to se pravi »general mladenič«. Bil je idol zvezne vojske v času secesijske vojne. Njegov način bojevanja pa ni poznal pravil. V nekaterih primerih je »kri tekla v potokih«. Zaradi tega so mlade generala tudi odstavili. Po preiskavi, ki jo je izvedla posebna komisija, pa so ga ponovno vključili v vojsko in mu vrnilli poveljstvo. Koj zatem Custer doživi velikanski uspeh v Whitti. Komaj se je obnesel tu, in že se je pripravil za napad na Indijance.

KRIZ

SPOMINI PRILETNE PRODAJALKE GENIE PELICON

Nad 30 let obiskuje kraške vasi s težkim plenirjem rib na glavi

Že kot 9-letna deklica je morala sama skrbeti za vsakdanji kruh - Pozneje se je odločila za trgovanje z ribami

Ženice se zbirajo na cesti okrog Genie kot v starih časih

82 let ima Genia Pelicon iz Križa, še vedno pa se ukvarja s prodajo rib po vaseh. V Križu prebiva že 40 let, po rodu pa je iz Barkovelj. Mož je bil Gorican in v Križu je prišla povsem slučajno.

Genia je posebno priljubljena v vaseh repentabske občine. Tja zahaja že od let zadnje vojne in zalaga gospodinje s svežimi ribami. Vesela in prisbena Križanka je kot potujoča prodajalka prava izjema med našimi ljudmi, ki take posele navadno prepuščajo južnjakom ali Furlanom. Že kot 9-letna deklica si je začela služiti vsakdanji kruh pri podjetju Serravallo, ki je izdelovalo zdravila, po 13 letih pa je šla na delo k Stocku.

S preselitvijo v Križ je bilo treba misliti na drugačen zaslužek. Prodajanje rib je bila ena redkih možnosti rešitve iz zagate. Genia se tako že 40 let ukvarja s tem poslom.

«V Križu je bilo morda 100 žensk, ki so prodajale ribe po vaseh, mi je povedala Genia. «Trgovanje je kajpak potekalo peš. Vse do Vipavske doline in do Štanjela sem nosila po 30 kg in več sardonov in karamalov v plenirju».

Danes se nam zdi tako dolgo pešanje neverjetno, v resnici pa so naši stari ljudje — v glavnem le ženske — tako s trgovino od morja v notranjost dežele, kot s Krasa do Trsta, opravljali prave maratonske podvige, ki bi jih danes ocenjevali s športnimi merami.

«Naš trud je začel že opolnoči, ko smo šle v portič po ribe na ribiške čolne. Ribiči so bili takrat domačini».

Genia hodi danes po ribe v tržaško ribarnico.

«Ribe nosim prodajat dvakrat ali trikrat tedensko. Najprej je treba z avtobusom na tržnico v Trst nato pa z avtobusom v Repen ali na Repentabor, kjer imam stalne odjemalce».

Genia je v tistih krajih res priljubljena oseba. Še nikoli se ji ni zgodilo, da bi ji ne uspelo prodati vseh rib in Repenci jo večkrat povabijo s seboj na izlete, ker je vselega znajoča in zna marsikatero reči povedati.

Nekoč, pred leti, se ji je nekoli mudiло iz openske železniške postaje na Repentabor, in je prvič «stopala». Nekdo ji je ustavil in jo sprejel skupno s plenirjem v svoj avtomobil.

«Kaj pa imate v košari?» je bilo nekoliko osorno vprašanje.

«Ribe», je odločno odgovorila Genia Pelicon.

«Veste, sem od higienskega urada in če nimate dovoljenja, vam ribe lahko zaplenim».

«Ne, ne boste jih zaplenili, ker smo že v vasi in jih moram prodati», je na kratko odrezala Genia in prekinila poskus ustrahovanja.

Genia ima danes za prodajanje dovoljenje občine, trgovskih težav pa ji ne primanjkuje. Ribarnico na Opčinah menda moti, da stara Križanka proda kakih 15 kg rib na teden, Genia pa se zna braniti z odločnostjo, ki je značilna za ljudi, ki imajo za seboj dolgoletne izkušnje. Dobro ve, do kje sega njene pravice.

Dokler se ni bilo meje, je Genia nosila ribe vse do Štanjela. Kako je bila tudi tam priljubljena dokazuje dejstvo, da so ji Štanjelci za spomin in zahvalo poslali čez mejo cel pršut.

Med vojno Genia ni veliko trgovala. Začasno se je zaposlila v tobačni tovarni. Dandanes ne nosi v plenirju več 30 kg rib, kot včasih, kakih 15 kg pa še vedno. Ljudje, ki jo dolgo let poznajo, pravijo, da je vedno enaka. Da se ni veliko postarala. Energije ji res ne manjka.

«Pred kratkim me je obiskal mlad človek in se predstavil za nadzornika pokojin. Vprašal me je za pokojniško knjižico. Ni mi pa ugaľalo njegovo početje in jasno sem mu povedala, da nima kaj iskati, ker za pokojnine niso predvideni taki obiski. Sklepala sem, da ni imel poštenih name-

nov, ker je skoraj zbežal, ko je zaslísal glasove bližnjih».

Znana je tudi v tujini. Navdušeno mi je pokazala svoj fotografski arhiv. Ko se je vračala s plenirjem iz Mavhinj jo je slikal ameriški turist in ji nato poslal sliko za spomin. Pokazala mi je tudi sliko turistov iz Slovenije. Slikali so jo, da bi pokazali otrokom, kako trdo so morali stari ljudje delati za vsakdanji kruh.

Najbolj zanimiv pa je posnetek iz Brišćikov, kjer je nekega pokletnega dena Genia čakala na avtobus. Mimo je pripeljal avto iz Danske s fantom in dvema dekletoma. Fant je hotel slikati dekleta, očito pa ga je zanimala

značilna prodajalka rib iz Križa. Res je Danec nato ponudil Geni sliko in ji jo nato tudi poslal. Genia sedi na kamnu s plenirjem pred nogami, ob strani pa sta dve mladi in vitki Danki.

«Veš kaj, mama», ji je dejal sin, ko je slika prišla v Križ. «lepa si kot tle dve!».

Košaro z ribami nosi seveda na glavi.

«Signora, signora! Come la fa che no ghe caschi zo?» (Kako, da vam ne pade z glave), so jo nekaj šaljivo vprašali izletniki.

«No l'casca, perchè xe incolà» (ne pade, ker je zalepljen), jim je prisbena pribila Križanka.

Bruno Križman

GORICA

Z ZADNJEGA LETNEGA REDNEGA OBČNEGA ZBORA

Bogata in uspešna dejavnost goriškega Podpornega društva

Društvo se je v preteklem letu obogatilo z novimi člani - številne podpore raznim šolam in zavodom

Podporno društvo v Gorici je imelo v četrtlet, 18. aprila svoj redni letni občni zbor v društvenih prostorih v UL. Malta. Občni zbor se je začel s precejšnjo zamudo, ker je bilo ob določeni uri prisotnih premalo članov. To je vsekakor treba pripisati v precejšnji meri dejstvu, da si je društvo tokrat izbralo za občni zbor delavnik, medtem ko so ga prejšnja leta prirejali ob nedeljah ali praznikih. Precej pa je temu krivo tudi prepiranje mnogih, da za društveno življenje zadostuje izplačitev prispevka poverjeniku in da zato ni potrebno tudi prisotnost na občnem zboru.

Po pozdravnem nagovoru predsednice Podpornega društva Marije Bogatajeve, ki je na kratko orisala pomen ter cilje in namene društva, je tajnica Jožica Smet prebrala daljše poročilo iz zapisnika o lanskem letnem občnem zboru. O delovanju društva ter o številnih težavah ter uspehih v preteklem letu je nato spet spregovorila predsednica Bogatajeva, ki se je najprej spomnila lani umrlih članov društva ter jih počastila z enominutno zbratnostjo.

Iz poročila je bilo razvidno, da se je Podporno društvo v preteklem letu pomnožilo za 19 novih članov, tako da je šlo v začetku letošnjega leta 37 podpornih ter 265 rednih članov. Podporno društvo je tako s skupno 302 članoma drugo najmočnejše društvo na Goriškem.

S članarino, prispevki in darovi so nabrali med letom nekaj nad 547 tisoč lir in prav zadnje dni je predsednica prejela nakazilo pokrajinske uprave v znesku 200 tisoč lir kot prispevek za l. 1973.

Predsednica je še posebej pohvalila poverjenike iz Gorice in podeželja, saj sloni prav na njih največ dela za zbiranje prispevkov in članarine. Posebej je omenila poverjenico Slavo Berdon iz Štandreža, ki je poleg tega pridobila še 16 novih članov, ter poverjenika iz Štandreža, ki je pridobil tri. Pohvalili so še poverjenika Lenardica iz Pevme, Štekarja iz Števerjana, Se-

verino Delpin iz Podgore, Dolesa iz Gorice in druge, ki so poleg članarine nabrali še dodatne prispevke.

Iz nabranih sredstev je društvo nakazalo podporo najbolj potrebnim proslencem zlasti ob novem letu in velikonočnih praznikih. Posebno pažnjo je posvetilo tudi našim šolam in šolski mladini. Tako so nakazali skupno 350 tisoč lir raznim šolam in zavodom; omenimo naj med drugim 50 tisoč za potrebe osnovne šole v UL. Randaccio, 75 tisoč lir Slovenskemu dijaškemu domu in 50 tisoč lir Slovenskemu študentskemu v Goriči. Na občnem zboru so izrazili pripravljenost, da bo društvo pomagalo tudi drugim našim šolam in zavodom z njihovimi potrebami in razpoložljivimi sredstvi, zlasti s knjigami in raznimi drugimi učnimi pripomočki. V tem oziru bi bilo potrebno, da bi vodstva šol sporočila odboru društva svoje potrebe.

Za predsedniškim poročilom so poročali še nekateri drugi odborniki. Iz teh poročil je bilo razvidno, da je bilo poslovanje dobro, kar je v svojem poročilu ugotavljal tudi predsednik nadzornega odbora Franc Simić ter dal razrešnico dosedanjemu odboru.

Sledile so volitve, pri katerih so zborovalci soglasno potrdili dosedanjí odbor ter mu obenem izrekli pohvalo za njegovo požrtvovalno in nesebično delo pri lajšanju gorja najbolj potrebnih ter za skrb za našo šolsko mladino. Še posebej so se prisotni zahvalili predsednici g. Bogatajevi, ki že dolgo let vodi društvo in Jožici Smetovi, ki ji stoji kot tajnica ob strani.

Pred zaključkom so odobrili še nekaj podpor ter se pogovorili še o nekaterih drugih tekočih zadevah.

I. M.

VELIKI REPEN

Vandalska dejanja mladih motokrosistov

Večkrat smo že pisali o škodi, ki jo povzročajo našim kmetovalcem motokrosisti, ki se nemoteno podijo po kraških gmajnah in celo po travnikih. Poleg glušjivega ropota predstavljajo ta vozila tudi pravo nevarnost za izletnike, ki si predvsem ob sobotah in nedeljah zaželijo nekoliko miru in počitka, daleč od utrudljivega mestnega vrveža. Marsikdo je že nastopil, da bi preprečil razgrajanje motokrosistov. Nastopila je Kmečka zveza pri raznih oblasteh, nastopile so nekatere občinske ustanove in nastopili so številni zasebniki, vendar ni vse to veliko zaleгло. Repentabska občina je celo postavila ob številnih poljskih poteh table, ki preprečujejo vožnjo motokrosistom in tudi ta ukrep ni imel velikega učinka. Dogodilo se je celo to, da so brezvestni motokrosisti celo otргali in odnesli štiri table, kar je izrazilo veliko ogorčenje občanov. Zadevo so zato prevzele v roke orožniške oblasti, ki so že podelile tudi nekaj glob, vendar tudi s tem še niso dokončno odpravile te nadloge.

Prejeli smo

PREJELI SMO: Tržaški velesejem: «Zbirka uradnih aktov o jedrskem pogonu v pomorstvu». Zbirka prinaša poročila in razpravo mednarodnega srečanja o jedrskem pogonu v pomorstvu, ki je bilo 28. junija lani v našem mestu, in sicer v okviru 25. mednarodnega tržaškega velesejma. Poročila so v italijanski in angleščini. Zbirka je v prodaji (cena znaša 2.000 lir izvod) pri tiskovnem uradu Neodvisne ustanove za tržaški velesejem — Trst, Trg De Gasperi, 1.

Dj. PLANJAVEC

Priznanje Franu Lupinu iz Štandreža

Poročali smo že, da so v prosvetnem društvu «Oton Župancič» v Štandrežu v torek podelili zlato kolajno in diploma Francu Lupinu, ki se je več kot šestdeset let, iz časa pred prvo svetovno vojno, udeleževal na ljudskoprosvetnem področju v Štandrežu. Ob tej priložnosti so se okrog Lupina zbrali tudi domači pevec, ki so pod njegovo taktirko skrivaj vadili slovenske pesmi v času fašistične diktature. Na naši skoli zbrani Viljem Zavadiav, Toni Marvin, Andrej Pavlin, Dušan Brajnik, Franc Lupin, Emil Cingerl, Miro Lutman, Na žalost pa je iz te fotografije izpadel Jože Pavletič, ki je tudi bil na tem večeru prisoten

naš nedeljski izlet naš nedeljski izlet

Prijetno izletniško doživetje: hrib Volnik in njegova okolica

Z Repentabra skozi Col na Colski vrh ter naprej na «Golec» in Volnik ter nazaj skozi Repnič in Zagradec

Razgled na repentabsko cerkev in Col

Predlog za nedeljski izlet zadeva danes obisk skoraj cele repentabske in delno tudi zgornje občine. Izlet se začne na Repentabru in zaključuje v Repnu za naše šolsko mladino. Še posebej so se prisotni zahvalili predsednici g. Bogatajevi, ki že dolgo let vodi društvo in Jožici Smetovi, ki ji stoji kot tajnica ob strani.

Pred zaključkom so odobrili še nekaj podpor ter se pogovorili še o nekaterih drugih tekočih zadevah.

na, motornim vozilom pa prepovedana. Avtomobilisti sedaj navadno spoštujejo predpis, motoristi pa bolj redko. Na desni strani se širi dolina, ki je popolnoma opustošena od strelskih vaj vojske in policije. V strelisce so jo spremenili že zavzeli. Po kakih 300 metrih zavijemo na levo v borov gozd. Nova pot ni označena, ne moremo pa je zgrešiti, ker je dobro zdelana. Držimo se vedno glavne poti in ne upoštevamo odcepov na levo in desno. Pot vodi skoraj v ravni črti navzgor. Po 20 minutah hoje bomo naleteli na smer št. 4, ki pe-

bru opazimo precej niže. Vidne so vse vasi na drugi strani meje. Namos, Vremščica, Artviže v Brkini in ob zelo dobrih pogledih tudi Alpe, od Krma do Triglavu.

Nazaj moramo po isti poti in ob vznožju krenemo na novo smer št. 5. Levo od ceste prebiva samotarka Ela. Ob praznikih ima vedno veliko obiskovalcev. Otrokom je na razpolago pravi živalski vrt. Hvala vam bo, če boste prinesli za živali nekaj hrane.

Smer 5 krene na desno proti Repnici. Steza je čudno tlakovana in nudi dobro telovadbo za gledanje. Še pred Repničem bomo naleteli na svojevratno hišo, katere lastnik je gotovo veliko bral Kari Maya. V Repnici pridemo po cesti poti. Prav pred koncem je obnovljena stara kalonja, ki jo je leta 1876 naročil ali izdelal Janez Milčič. Za vogalom na desno je na dvorišču hiše št. 11 star kamnit vodnjak. Zid je dobro označen tudi z napisom «Smrt fašizmu», ki ga je treba vedno imeti pred očmi.

Smer 5 se konča v Repnici in ubrati je treba smer št. 11 na levo proti Repnu. Mimo kamnoloma pridemo do odcepa za naselje Zagradec. Ob razpotju je star pil. Sveto podobno je nekdo že ukradel, napis na podstavku pa pravi:

«Ta pil je striu naredil Josip Milčič št. 36 iz Zagradca na čast mater božje da bo za nas Boga prosila — 1886»

Zagradec sam je bolj obiskati pred božičem, ko je tam osmica z domačimi klobasami. Velik nov vinograd pred naseljem jasno govori o dejavnosti prebivalcev. Med vojno je bil Zagradec požigan od Nemcev kot makševanje za parti zansko dejavnost. Ob gnojšču družine domačije zavijemo po lepi stezi na levo. Steza ni označena, je pa do vrha vzpetine dobro vidna. Nato se nekoliko izgubi med grmovjem. Pred nami pa je že Repen. Tesno ob stezi se na levi nemodoma pokaže globok jarek. V starih časih so Repenci tam kopali pesek za svoja židarska dela. Kamnolomu so pravili «Sablons» (iz ital. sabbia). Nekdani obrat je danes zapuščen in prerastel z drejem in grmovjem. Do Repna se pride po asfaltirani poti.

Repen se je na vse strani močno razširil. Nekateri vile so že bolj podobne fevdalnim gradovom kot stanovanjem. Repen je tudi zadnja vas, kjer se še pridruže teran. Gostinski obrati so blizu in vsakdo se lahko tu prijetno odpočije od hoje.

Najpogostejši priimek v vasi je Škabar, v zapisih urbarja devinskega gospoda iz leta 1494 pa je najdeno Furčič (Puritsch), Milčič (Mulicz) in Ravbarje (Raber). Zupani je bil tedaj neki Avguštin, brez vojne prednik današnjih Guštinov. Repen je turistično pomemben zaradi Kraške hiše in ga ni treba posebej opisovati.

vama utrdba za prebivalce bližnjih vasi. Na kraju, kjer danes stoji cerkev, je bila že leta 1316 kapelica.

V cerkvi je pomembna podoba «Mater Salvatoris», izdelana iz bakra v letu 1794. Izdelal jo je neki Candidus, 19 m visoki zvonik ima tri zvone. Prvi bje že od leta 1798. Zlit je v Ljubljani pri Jakobu Samassi. Druga dva sta iz leta 1952. Zvonovi tehtajo 880, 662 in 470 kg.

Iz svetišča se spustimo v Col. Ime izhaja iz nemške «Zolla». To pomeni, da je bila tam nekoč mitnica. Res jo zgodovinski zapisi omenjajo med leti 1499 in 1576. Col je zemljišče v sredini občine. V vasi so občinska hiša, otroški vrtec in nova osnovna šola, poimenovana po pesniku Alojzu Gradniku. Prav lani je šola praznovala 100-letnico svojega obstoja. Do nedavnega se je Col ponašal tudi s staro kraško Deškovo hišo, ki pa so jo v zelo nejasnih okoliščinah podrli. Podrtje je še danes predmet pravljanja.

Po Colu začneja planinski del izleta. Svetujemo vsakomur, ki ima daljnogled, da ga vzame s seboj. Najprej se povzpemo na hrib na zahodni strani vasi. Pravijo mu Colski vrh in je visok 412 m. Z vrha je zelo lep razgled tako na Col kot na Repen. Hrib smo vključili v izlet, ker je povezan z dogodkom iz zadnje vojne. Od morja je priletelo v bitki poškodovano nemško letalo. Ljudje se se spominjajo kako je zategnjeno tulilo in na mestu, kjer je danes županstvo, treščilo na tla in se nato valilo do vznožnega pobočja. Vsi člani posadke so izgubili življenje in so na mestu nesreče ležali še teden dni. S trupli so se ukvarjale predvsem lišice. Pod vrhom vzpetine so še dobro vidni ostanki ceste. Gradili so jo takoj po vojni, ker so na vrhu nameravali postaviti spomenik padlim. Kasneje je spomenik zrasel v Repnu in delo je bilo seveda opuščeno.

S Colskega vrha se lahko spustimo po stezi, ki pelje na cesto Col - zgornji del Repna. Kak kilometer od Cola je velik parkirni prostor in od tu krenemo na desno. Cesta je še nekaj časa asfaltirana.

ljje na Volnik. Pot se še vedno vpenja in je posejana z grobo nametanimi kamnitimi pregradami. To je pаметen prispevek vsakega ljubitelja narave, ki prilepi brez vestnega pobalana na motorju, da se ustavi. Vsak tak prispevek bo dobrodošel.

Ko se konča vzpetina, vodi na desno odcep, označen s št. 27, na vrh najvišjega hriba v občini. To je Mali Volnik, po domače «Golec», visok 533 m. Na vrhu so še dobro vidne posledice velikega gozdnega požara izpred dveh let. Razgled iz Golca je posebno lep proti Opčinam in Proseku. Po isti stezi se vrnemo na št. 4 in pot nadaljujemo po nekakšni visokogorski dolini z lepimi livadami skoraj brez kamenja. Neodamna se steza spusti strmo navzdol. Zaradi številnih obiskovalcev v zadnjih mesecih se je steza občutno razširila. Če so tla premočena, je treba paziti na zadnjo plat. Tek po stezi bi bil odličen trening za smučarja.

Pred nami je še Volnik, ki je osrednja točka izleta. Visok je 546 metrov. Na njem so vojaški zgradili barak. Od tu je lep razgled na tržaški Kras. Cerkev na Repentabru

Vedno več je v teh krajih samo italijanskih napisov. Sicer pa naj bodo takšni ali drugačni, jih malokdo spoštuje in kraško okolje neizprosno izgublja zaradi tega svojo pristno podobo

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NAMIZNI TENIS

NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

KOŠARKA

V 1. MOŠKI DIVIZIJI

Ves finale last «družine» Kras

V finalu dvojic za mladinke sta zmagali Vesnaverjeva in Žigonova, 2. mesto pa sta osvojili Blažinova in Rebulova

FIUGGI, 27. — Vesnaverjeva in Žigonova od zgoniškega Krasa sta državni prvakinja v dvojicah mladink. Po bronastih in srebrnih kolajnah je tako Kras končno prišel tudi do zlatega odličja. V polfinalu sta Blažinova in Rebulova premagali Girardijevo in Corsinijevo od CUS Cagliari z 2:0, z enakim izidom pa nato Vesnaverjeva in Žigonova se Angionejevo in Valentejevo iz Mollette. V finalu je par Vesnaverjeva-Zigon odpravil svoji klubski vrstnici Blažinova-Rebula z 2:1 (17:21, 21:18, 21:13). 3. mesto je zasedla Mollette.

V 3. kategoriji sta v mešanih dvojicah Rebulova in Pertot izpadla že v prvem kolu, Žigonova in Schuster pa v drugem.

Med posameznicami je Žigonova izgubila že v prvem kolu, Rebulova pa v drugem.

Bolj so se krasovke odrezale v dvojicah te kategorije, kjer sta Rebulova in Žigonova premagali Martinovo in Pellegrinijevo z 2:0 in se uvrstili v 2. kolo.

Tekmovanje se bo jutri nadaljevalo z 2. kategorijo, v kateri bo nastopala Vesnaverjeva med posameznicami, v dvojicah pa skupno z Rebulovo.

Apostoli in Bertocchi «Atleta dežele 1973»

Včeraj je Zveza športnih novinarjev Furlanije - Julijske krajine podelila nagrado «Atlet dežele 1973» juniorskima svetovnim prvakoma v flyng juniorju Milčianoma Robertu Apostoliju in Robertu Bertocchiu, nagrado «C. Verratti» pa Costantinu Socciniu. Športni novinarji so se za to priložnost zbrali v Miljah, kjer so bili gostje, skupno s predstavniki oblasti in bivšimi olimpijci v jadranski športu športne turistične ustanove.

Šport na radiu Trst A

V oddaji Šport in glasba ob 17. do 18. ure bo glavna pozornost posvečena domačim športnikom. Poleg pregleda najvažnejših športnih dogodkov velja opozoriti na običajni prenos drugoligasske tekme med Vesno in Zarjo v Križu, na poročilo o namiznoteniskem državnem prvenstvu v Fiuggiu ter s finalnega dela odbojarskega pokala prijateljstva v Nabrežini. Kot običajno bo seveda govor o Triestini, ki gostuje v Vigevanu, o italijanskem in jugoslovanskem nošometu in o mednarodnih dogodkih.

Kontovel nastopa s svojo košarkarsko ekipo tudi v prvenstvu dečkov

Don Bosco tokrat za Bor premočan

Dobra igra «veterana» F. Drasića

Don Bosco — Bor 64:39 (24:20)

BOR: Barazzutti 6, Oblak 8, Hrvat 4, I. Kuferšin 7, Laković 10, Furlančič, J. Kuferšin, Drasić 2, Francia 2.

DON BOSCO: Cerne 18, Bullo 8, Peretti 5, Crosilla 2, Faggiani 7, Guglia 4, Cianciolo 10, Fermelega.

Sodnika: Vitri in Tommasi iz Trsta. Prosti meti: Bor 7:20, Don Bosco 8:18.

Pet osebnih napak: Laković (33:53), Barazzutti (33:56).

Košarkarji Don Bosca so bili premočan nasprotnik za naše «veterane», ki so bili kos gostom le v pr-

vem polčasu. Po tem kar so pokazali borovci v prvem polčasu, je tudi kazalo, da bi lahko celo osvojili prvi par točk v prvenstvu. A že v uvodnih minutah drugega dela igre je bilo jasno, da bodo gostje z lahkoto zmagali.

Med posamezniki bi tokrat v Borovih vrstah omenili «odbojkarja» Franka Drasića.

DEČKI

Servolana — Bor 68:66 (36:38)

BOR: Bruno Furlan 40, Udovič 16, Race 8, Dovgan 2, Mazzucca, Pegan, Mesesnel, Gombač, Trevisan, Gruden.

Sodnik: Del Conte iz Trsta. Prosti meti: Bor 0:4.

Bor je v četrtki nepričakovano izgubil tekmo s predzadnjim v lestvici, s Servolano.

V Borovih vrstah je bil le Bruno Furlan zanesljiv, saj je dosegel kar 40 točk, ostali pa se proti poštenim mladim nasprotnikom niso znašli. Predvsem so tokrat odpovedali v obrambi.

Polet — Italsider n. o.

Tekme med Poletom in Italsidrom niso igrali, ker ni bilo sodnikov.

KADETI

Bor—SABA 40:30 (prekinjena)

V zadnjem kolu prvenstva kadetov sta igrali na Greti SABA in Bor. Po prvem polčasu je bil izid 40:32 za Bor. Nato pa se je vtila ploha in je sodnik prekinil srečanje.

b. l.

ORIENTACIJSKI POHOD

Mladinski dan v Števerjanu Planinsko - orientacijski pohod

Planinski orientacijski pohod je okviru mladinskega dne v Števerjanu bo 5. maja jutraj. Potekal bo pod geslom «spoštujmo naravo». Časovno bo krajši od pohoda prejšnjih let, zato pa bo zahteval boljše telesno pripravo, ker bo čas zelo vplival na uvrstitev. Naloge in vprašanja se bodo nanašala na poznavanje narave in nekaj na aktualne teme. Pohod je pripravila in ga bo tudi vodila taborniška organizacija RMV. Objavljamo pravilnik.

- Vsako društvo ali organizacija lahko prijavi največ pet ekip.
- V vsaki ekipi mora biti najmanj pet članov, navzgor številka ni omejena.
- Ekipa bodo razdeljene v kategorije, in sicer: do 12. leta starosti, od 13. do 15. leta vključno in od 16. do 18. leta vključno in nad 18. let. Mlajši člani lahko tekmujejo v višjih kategorijah. Ekipa so lahko mešane.
- Vpisovanje se zaključi ob 9. uri na startu.
- Na kontrolah in na cilju mora posamezna ekipa biti prisotna v celoti.
- Vpisnina za vsako ekipo znaša 200 lir.
- Podrobnejša navodila dobijo ekipe na startu.
- Organizator ne odgovarja za morebitne poškodbe.

Zbirališče ob 8.45 na križišču asfaltnih cest za Ščedno z makedonsko cesto za Oslavje.

NOGOMET

V antipiranih tekмах 1. jugoslovanske nogometne lige je Borac igral z Zagrebom neodločno 1:1. Crvena zvezda pa je premagala Čelik z 2:1.

V 1. slovenski ligi je Ljubljana odpravila Ilirijo z 1:0.

ŠPORT NA ZNAMKAH

GRČIJA

Grško športno filatelijo smo obravnavali že 17. julija preteklega leta, ko smo začeli z našo rubriko. Omenili smo najstarejše olimpijske znamenke. Poleg teh slavni seriji je grška poštarna uprava izdala malo znamk s športno tematiko. Če že ostanemo pri

60 m zapreke: Sandi Bigatton (Ciril in Metod) 10'6 Skok v daljino moški:

1. David Krmeč (Ciril in Metod) 4,87 m

80 m:

1. Marko Kralj (Kosovel) 10'6

Krogla moški:

1. Boris Husel (Kosovel) 10,09 m

1000 m:

1. Davorin Grgić (Kosovel) 3'08"0

800 m:

1. Neva Gregori (Ciril in Metod)

Krogla ženske:

1. Barbara Kalc (Kosovel)

Ob koncu naj še povemo, da poteka tekmovalna na dobri organizacijski in tehnični ravni. Vsekakor pa je razveseljujoče dejstvo, da so naši tekmovalci zmagovalci častno branili barve svojih šol in našega zamejskega manjšinskega športa.

I.

V 2. MOŠKI DIVIZIJI

Še en poraz igralcev Krasa

Arc Linea — Kras (17:15, 15:7)

KRAS: I. in S. Budin, Z. Simoneta, Pegan, I. Milčič in Marušič.

Krasovci so nastopili v močno okrnjeni postavi. Kljub vsemu pa so se v prvem setu krevčito upirali nasprotnikom in si celo zapravili tri zaporedne setžoge zaradi neučinkovitosti na mreži. Tako ostajajo mladi krasovci še vedno na zadnjem mestu, brez osvojenega zmage.

Prihodnji prvenstveni nastop bo druga postava Krasa opravila v ponedeljek, ko se bo ob 20. uri

Olimpijske igre leta 1960 v Rimu

olimpijskih znamkah moramo omeniti serijo enajstih znamk, ki je izšla leta 1960 za Rim. Prav v Rimu je tokratni grški prestolonaslednik Konstantin osvojil zlato kolajno v jadrani, v njegovo čast je izšla leta 1961 posebna znamka, na kateri sta prikazana zmagovalca in njegova družina. Leta 1974 je za Tokio izšla serija 7 znamk. Tudi na tem znamkah so prikazani le mitološki moti-

vi, kot tudi na treh znamkah, ki so izšle leta 1968 za Mehiko in pa na petih, ki so leta 1972 izšle za München.

Povrnilo se je v leto 1940. Izšla je posebna serija, sestavljena iz 10 znamk, njen dobiček se je v stekel v sklad za podporo mladini. Ena znamka te serije je posvečena športu, saj nam predstavlja metanje kopja.

Olimpijske igre 1. 1964 v Melbourne: znamke z mitološkimi motivi

5. 1968 v Mexiku: znamke z mitološkimi motivi

10. 1972 v Münchenu: znamke z mitološkimi motivi

1974 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

1976 v Montrealu: znamke z mitološkimi motivi

1978 v Karlovy Vary: znamke z mitološkimi motivi

1980 v Moskvi: znamke z mitološkimi motivi

1984 v Los Angeles: znamke z mitološkimi motivi

1988 v Seoulu: znamke z mitološkimi motivi

1992 v Barceloni: znamke z mitološkimi motivi

1996 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2000 v Sydneyu: znamke z mitološkimi motivi

2004 v Atini: znamke z mitološkimi motivi

2008 v Pekingu: znamke z mitološkimi motivi

2012 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2016 v Rio de Janeiru: znamke z mitološkimi motivi

2020 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

2024 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2028 v Los Angeles: znamke z mitološkimi motivi

2032 v Brisbane: znamke z mitološkimi motivi

2036 v Melbourne: znamke z mitološkimi motivi

2040 v Sydneyu: znamke z mitološkimi motivi

2044 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2048 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2052 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2056 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

2060 v Seoulu: znamke z mitološkimi motivi

2064 v Barceloni: znamke z mitološkimi motivi

2068 v Rio de Janeiru: znamke z mitološkimi motivi

2072 v Pekingu: znamke z mitološkimi motivi

2076 v Atini: znamke z mitološkimi motivi

2080 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2084 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2088 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2092 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

2096 v Seoulu: znamke z mitološkimi motivi

2100 v Barceloni: znamke z mitološkimi motivi

2104 v Rio de Janeiru: znamke z mitološkimi motivi

2108 v Pekingu: znamke z mitološkimi motivi

2112 v Atini: znamke z mitološkimi motivi

2116 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2120 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2124 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2128 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

2132 v Seoulu: znamke z mitološkimi motivi

2136 v Barceloni: znamke z mitološkimi motivi

2140 v Rio de Janeiru: znamke z mitološkimi motivi

2144 v Pekingu: znamke z mitološkimi motivi

2148 v Atini: znamke z mitološkimi motivi

2152 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2156 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2160 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2164 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

2168 v Seoulu: znamke z mitološkimi motivi

2172 v Barceloni: znamke z mitološkimi motivi

2176 v Rio de Janeiru: znamke z mitološkimi motivi

2180 v Pekingu: znamke z mitološkimi motivi

2184 v Atini: znamke z mitološkimi motivi

2188 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2192 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2196 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2200 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

2204 v Seoulu: znamke z mitološkimi motivi

2208 v Barceloni: znamke z mitološkimi motivi

2212 v Rio de Janeiru: znamke z mitološkimi motivi

2216 v Pekingu: znamke z mitološkimi motivi

2220 v Atini: znamke z mitološkimi motivi

2224 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2228 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2232 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2236 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

2240 v Seoulu: znamke z mitološkimi motivi

2244 v Barceloni: znamke z mitološkimi motivi

2248 v Rio de Janeiru: znamke z mitološkimi motivi

2252 v Pekingu: znamke z mitološkimi motivi

2256 v Atini: znamke z mitološkimi motivi

2260 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2264 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2268 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2272 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

2276 v Seoulu: znamke z mitološkimi motivi

2280 v Barceloni: znamke z mitološkimi motivi

2284 v Rio de Janeiru: znamke z mitološkimi motivi

2288 v Pekingu: znamke z mitološkimi motivi

2292 v Atini: znamke z mitološkimi motivi

2296 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2300 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2304 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2308 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

2312 v Seoulu: znamke z mitološkimi motivi

2316 v Barceloni: znamke z mitološkimi motivi

2320 v Rio de Janeiru: znamke z mitološkimi motivi

2324 v Pekingu: znamke z mitološkimi motivi

2328 v Atini: znamke z mitološkimi motivi

2332 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2336 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2340 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2344 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

2348 v Seoulu: znamke z mitološkimi motivi

2352 v Barceloni: znamke z mitološkimi motivi

2356 v Rio de Janeiru: znamke z mitološkimi motivi

2360 v Pekingu: znamke z mitološkimi motivi

2364 v Atini: znamke z mitološkimi motivi

2368 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2372 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2376 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2380 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

2384 v Seoulu: znamke z mitološkimi motivi

2388 v Barceloni: znamke z mitološkimi motivi

2392 v Rio de Janeiru: znamke z mitološkimi motivi

2396 v Pekingu: znamke z mitološkimi motivi

2400 v Atini: znamke z mitološkimi motivi

2404 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2408 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2412 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2416 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

2420 v Seoulu: znamke z mitološkimi motivi

2424 v Barceloni: znamke z mitološkimi motivi

2428 v Rio de Janeiru: znamke z mitološkimi motivi

2432 v Pekingu: znamke z mitološkimi motivi

2436 v Atini: znamke z mitološkimi motivi

2440 v Londonu: znamke z mitološkimi motivi

2444 v Parizu: znamke z mitološkimi motivi

2448 v Atlanti: znamke z mitološkimi motivi

2452 v Tokiju: znamke z mitološkimi motivi

PROSLAVA 50-LETNICE «UDRUŽENJA SLOVANSKIH ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI» V KULTURNEM DOMU

Slovenski zamejski šport naj postane samostojen dejavnik in most med tukaj živečima narodoma

Predsednik Združenja slovenskih športnih društev Brezigar o diskriminacijah do našega športa - Dovršen nastop harmonikarskega orkestra Miramar in Baletnih solistov iz Ljubljane

Včeraj je slovenski zamejski šport slavil pomemben jubilej: 50-letnico ustanovitve «Udruženja slovenskih športnih društev v Italiji». Proslava za to pomembno obletnico, ki se bodo nadaljevala skozi vse podelje z raznimi športnimi prireditvami in se zaključile jeseni v Sovodnjah, so se začele s slavnostno akademijo v Kulturnem domu, ki jo je priredilo Združenje slovenskih športnih društev v Italiji. Poleg številnega občinstva so bili v dvorani Kulturnega doma prisotni mnogi gostje, med katerimi predsednik Zveze za telesno kulturo Slovenije Tone Florjančič, predstavnik tržaškega župana prof. Lanza, predstavnik goriske občine odbornik Moise, predstavnik deželne uprave dr. Slama, predstavnik vladnega komisiarata dr. Vergone, predstavnik republiške konference SZDL Slovenije Jože Hartman, generalni konzul SFRJ Boris Trampuz, predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Boris Race, predstavniki okoliških občin, tržaške pokrajine in predsedniki slovenskih športnih društev. Deželni odbornik prof. Bertoli pa se je z brzojavko prirediteljem opustil za prisilno odsotnost in izrek čestitke slovenskim športnikom ob tako pomembnem jubileju.

Po uvodnem nastopu harmonikarskega orkestra Miramar je prisoten pozdravil predsednik združenja slovenskih športnih društev v Italiji Bojan Brezigar, ki je dejal: «Spoštovani gostje, dragi športniki, danes proslavljamo 50-letnico ustanovitve «Udruženja slovenskih športnih društev v Italiji». Ta obletnica je za nas športne delavce zelo pomembna, saj nas danesni položaj spominja na dobo izpred petdesetih let.

Govornik je nato v skopih besedah orisal delovanje slovenskih športnih društev v začetku stoletja, ki je bobnotno naraščalo dokler niso nastopili črni dnevi fašistične strahovlade, ki je skušala zatreti vsakršno slovensko dejavnost. Slovenci pa se športni dejavnosti niso odpovedali in se v velikem številu predali planinstvu. Hodili so na daljše in krajše izlete v naravo, kjer ni bilo skrith usen in naperjenih samokresov, ki bi prepovedali slovensko pesem in govorico. Brezigar je nato na kratko orisal pojnji razvoj slovenskega športa zlasti v zadnjih petnajstih letih, ko so slovenske športne prireditve doživele bobnoten razvoj. Poudaril je koliko težav so morali slovenski športniki prebiti v teh letih, koliko bitk so morali izvojevati, da so lahko nastopali z izvirnim slovenskim imenom in da so lahko pozdravili nasprotnike v materinem jeziku.

Tema dvema pomembnima uspehom pa gre dodati še tretji izredno pomemben rezultat športne dejavnosti: v tridesetih letih njihovo aktivno deluje nad 3000 mladih članov, ki se udeležujejo s športom v slovenskem okolju in s tem ostajajo zvesti slovenskemu duhu.

Brezigar je nato poudaril, da kljub uspehom nismo še dosegli vsega, kar bi lahko, ker so uspehi naših društev le njihova zasluga. V tej zvezi je poudaril, da zamejski šport celih deset let ni dobival nikakršne podpore iz javnih sredstev in da je tudi sedanja podpora je odločno premajhna, saj so samo v tržaški pokrajini slovenska društva zgradila pet nogometnih igrišč, šest odbojarskih in košarkarskih igrišč, ploščo za kotalkanje in več balinarskih igrišč. Ni so pa dobila nobene odškodnine za ogromno škodo, ki so jo utrpela, ko so pri gradnji tovarne Velikih motorjev uničili nogometno igrišče v Boljuncu in pri gradnji avtoceste uničili igrišče v Sovodnjah.

«To je pa le primer — je poudaril Brezigar — saj smo kot manjšinski šport še vedno in skoraj povsod diskriminirani. Naša društva morajo prositi, da jim občinska uprava daje v upravo igrišča, ki so jih sama zgradila na juverskem zemljišču, torej na zemlji, s katero občina protizakonito razpolaga. Še vedno smo priča diskriminaciji na nogometnih igriščih, kjer je slovensčina za mnoge sodnike nerazumljiv jezik in še vedno nas na raznih gostovanjih, predvsem v Venetu psujejo s «ščavi», ne da bi sočnik posegel.

Upravičeno se torej sprašujemo, v kakšnem obdobju živimo, saj razmere, v katerih deluje naš šport, nas v marsičem spominjajo na prva leta fašističnega režima. Prav v tem pa moramo iskati povezave našega združenja z Udruženjem izpred petdesetih let.

Govornik je nato poudaril, da se mora naš šport približati drugim dejavnikom, ki združujejo Slovence in skupaj s temi nadaljevati odločen protifašistični boj. Športna društva se morajo povezati predvsem s prosvetnimi in s skupnimi močmi doseči najosnovnejše pravice za vse Slovence in še posebej za beneške Slovence, katerim oblasti prepovedujejo celo pošolski pouk materinske, da o slovenskih solah sploh ne govorimo.

Brezigar je nato poudaril, da se stiki zamejskih športnih društev z društvi v matični domovini krepijo iz leta v leto, pribli pa je tudi, da je treba doseči še tesnejše stike.

Harmonikarski orkester Miramar med sinočnjim nastopom. V levem zgornjem kotu predsednik ZSdD Bojan Brezigar

Ob ugotovitvi, da so stiki s koroškimi Slovenci premajhni je poudaril, da jih bo mogoče ojačiti z ustanovitvijo stalne komisije med osrednjimi športnimi organizacijami zamejstva in obema slovenskima organizacijama iz Slovenije. Ta stalna komisija pomeni velik korak naprej pri načrtovanju zamejske športne dejavnosti.

Brezigar je nadalje poudaril, da je tudi vstop združenja v SKGZ korak naprej pri ustanavljanju široke profitašistične fronte, v kateri delujejo ljudje z različnimi svetovno-nazorskimi miselnostmi. Pri tem je poudaril, da je šport eden najpomembnejših dejavnikov Slovencev v Italiji ker združuje veliko mladine, tistih, ki bodo čez nekaj let usmerjali življenje naše manjšine in prav zato bi bilo nepojmljivo, da bi tako številna skupina zamejskih Slovencev delovala izven SKGZ.

V zaključku je predsednik združenja slovenskih društev se opozoril na neresena vprašanja zamejskega športa. Med ta gre vsteti predvsem odnose med slovenskim združenjem in športnimi oblastmi, ki so vse prešibke. Brezigar je poudaril, da je treba priznati slovenski šport kot samostojni dejavnik in mu dati vse to, kar mu prihtice, Poudaril je, da to ni lahka naloga zlasti v trenutku ko nam fašisti ponovno grozijo z uničenjem, izrekel pa je tudi prepričanje, da bomo našo skupno pot, ki bo postavila manjšinski šport na pravo mesto mestu med tukaj živečima narodoma.

V imenu združenja Zveze za telesno kulturo Slovenije je predsednik Tone Florjančič čestital slovenskim športnikom v Italiji ob tako pomembnem jubileju in v tej zvezi izrekel svoje prizanje tistim, ki so krepili zamejski šport tudi v najtežjih časih pod fašizmom. Kot priznanje Združenju slovenskih športnih društev je Florjančič izročil v dar kristalno vazo.

Sporod se je nato nadaljeval z nastopom orkestra Miramar in baletnih solistov iz Ljubljane, ki so z dovršenim nastopom navdušili prisotno občinstvo. Ob koncu se je predsednik Združenja športnih društev v Italiji zahvalil vsem prisotnim in jih povabil v malo dvorano Kulturnega doma na družabni razgovor.

Ob tej priliki je zveza športnih novinarjev Slovenije priredila v vezi Kulturnega doma razstavo fotografij Edija Selhaua o olimpijskih igrah v Münchnu in retrospektivno razstavo o delovanju Udruženja.

Predsednik slovenske zveze za telesno kulturo Florjančič izroča Brezigarju kristalno vazo

Harmonikarski orkester Miramar med sinočnjim nastopom. V levem zgornjem kotu predsednik ZSdD Bojan Brezigar

PROSLAVE USTANOVITVE OF SLOVENIJE NA PRIMORSKEM

Načela OF prav tako pomembna danes kot pred tridesetimi leti

Priznanja OF zaslužnim delavcem in organizacijam - Predvčerajšnjim odprta asfaltirana cesta Črni kal - Socerb - Izolski delavec

Vojo Mahnič bo izročil štafeto palico Titu ob Dnevu mladosti

KOPER, 27. — Včeraj in danes so bile na Primorskem številne akademije in razne priložnostne prireditve v počastitev obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije. Osrednja proslava za slovensko obalo je bila sinoči v portoroškem avditoriju, kjer je govoril o pomenu praznika predsednik piranske občinske skupščine Ivan Bažec. V svojem nagovoru je poudaril, da so ideje Osvobodilne fronte prav tako pomembne danes kot so bile pred tridesetimi in več leti. Danes se namreč še zmeraj ponavljajo preživele zahteve po naši zemlji in naši ljudje nanje najodločiteje odgovorijo s Titovimi besedami «Tujega nečemo, svojega ne damo!».

Zatem je predsednik obalne konference Socialistične zveze Mario Abram izročil priznanja OF petnajstim nagradencem in šestim organizacijam in društvom. Priznanja so prejeli: Verjanko Babič, dr. Branko Furlan, Vittorio Juri, Rajko Kalegarič, Franjo Krkoč, Peter Nanut, Valerija Martelanc, Bogdan Primožič, Vlado Radojević, Ivan Renko, Vinko Rupnik, Kristina Sever, Francka Šušteršič, Fabij Valentič, Občinski odbor RK Izola, Društvo za podvodenje dejavnosti Piran baletna sekcija mladinske gledališča Piran, prostovoljno gasilsko društvo Piran, športno društvo Invalidi Koper, veslaški klub Argo Izola in krajevna skupnost Privod - Pobegi.

Proslava OF je bila danes tudi na Socerbu, kjer so svečano odprli 3 km in pol dolgo asfaltirano cesto, ki povezuje Črni kal z gradom Socerb. Gre za pomemben dogodek za prebivalce teh krajev, hkrati pa bo nova cesta mnogo pomenila za razvoj turizma.

Ob Dnevu OF so danes slovesno izročili delavcem iz vseh treh obalnih občin 120 stanovanj, ki so jih zgradili s sredstvi obalne solidarne stanovanjskega sklada.

Akademije in razne priložnostne prireditve so bile tudi v vseh drugih občinah Slovenskega primorja.

NOVA TELOVADNICA V SEMEDELJI

KOPER, 27. — V krajevni skupnosti Semeđeli v Koprso so izročili svojemu namenu novo telovadnico. Gre za moderen objekt, ki ima poleg glavne dvorane še balkon, trim kabinet in kabinet za predavatelje. Skupna površina znaša blizu tisoč kvadratnih metrov. Glede na posredovanje telovadnic v koprski občini je to pomemben dogodek za koprsko šolsko mladino, pa tudi za druge, saj bodo v njej vadili tudi člani športnih društev, predvidene pa so tudi rekreacijske ure za starejše občane.

ZAKLJUČEK PERUTNINARSKEGA SIMPOZIJA

PORTOROŽ, 27. — V Portorožu se je končal štiridnevni simpozij predstavnikov perutninarke stroke. Na sporodu je bilo 80 referatov s področja ekonomike perutinarstva, o tehnologiji in tehniki perutinarstva in tudi o znanstvenih vprašanjih. Potrošnja perutnine in jaje predstavljata v Jugoslaviji zelo pomemben vir prehrane in stalno narašča. Zato se pojavlja vrsta vprašanj od organizacije proizvodnje, modernizacije dela pa vse do vprašanj na ravni zdrave ali nezdrave prehrane. Na simpoziju so tudi podrobno obravnavali problematiko združevanja in sodelovanja med perutninarskimi kombinati. To vprašanje je zelo pomembno zlasti za Slovenijo, kjer se nameravajo v kratkem združiti trije največji kombinati (Ptuj, Zagorje in Neveke).

DESETLETNICA PIRANSKE BALETNE SKUPINE

PIRAN, 27. — Ob desetletnici delovanja je piranska baletna skupina priredila baletni večer pod naslovom «Morje zemlja - vesolje». Nastopilo je 11 solistov in 18 članov baletnega zbora pod vodstvom koreografije Lidije Pogačar. Gledalci so toplo pozdravili kvalitetno raven prireditve. Sicer na je treba povedati, da je baletna skupina v svojem desetletnem udejstvanju dosegla vrsto uspehov tako doma kot na gostovanjih.

MLAD DELAVEC BO IZROČIL ŠTAFETNO PALICO PREDSEDNIKU TITU

IZOLA, 27. — Ob letošnji osrednji proslavi Dneva mladosti, 25. maja na stadionu JLA v Beogradu bo izročil štafeto palico predsedniku Titu s pozdravi mladine in vseh delovnih ljudi Jugoslavije mladi izolski delavec Vojo Mahnič. Ko je zvedel za ta sklep, je bil zelo zadovoljen in srečen, zaveda pa se svoje odgovornosti, saj bodo

BENEŠKI DNEVNİK

S PETKOVE OKROGLE MIZE V ŠPETRU SLOVENOV

Pri ustanavljanju beneške gorske skupnosti upoštevati kulturne in zgodovinske značilnosti

Povezanost gospodarskih problemov s kulturnimi in jezikovnimi - Vprašanje gorskih krajev ima razredni značaj

Kulturna društva v Beneški Sloveniji so letos začela prirejati javna srečanja s predstavniki političnih strank. V petek je bilo v Špetru Slovenov drugo tako srečanje. Okrogle mize, ki je bila namenjena gospodarski in kulturni strukturi beneškoslovenske gorske skupnosti, so se udeležili predstavniki KPI in Furlanskega gibanja (MF).

S področja karnijske skupnosti sta prišla deželna svetovalca Cornelia Puppini D'Agaro (MF) in Giulio Magrini (KPI), s področja čenarske skupnosti deželni podpredsednik Furlanskega gibanja Giorgio Jus, s področja kraške skupnosti pa deželni svetovalec Dušan Lovriha.

Po uvodnih besedah predsednika društva «Ivan Trinko» Viljema Černa, ki je poudaril pomen takih srečanj, je prvi spregovoril deželni svetovalec Magrini. Kot Karnijec je najprej izrazil željo po tesnejših stikih med Karnijo in Beneško Slovenijo, saj gre za deželici, ki sta potisnjeni ob rob dogajanja in sta žrtvi hudega izkoriščanja, saj jo obravnavajo kot skladišče cene delovne sile. V Karniji je cilj gorske skupnosti predvsem avtonomija, ki ima tudi v Karniji svoje korenine v času Beneške republike, ki je prebivalstvo jamčilo možnost izkoriščanja gozdov in tako

omogočila nastanek domačih obrti. Relativno dobro so Karnijci živeli tudi za časa Avstrije, tako da imajo današnji problemi Karnije svoje korenine v gospodarski politiki italijanskih vlad vse od zedinjenja Italije naprej. Začetek stoletja z Giolittijevo vlado pomeni za Karnijo začetek izseljevanja. Emigranti pa so v Karnijo prinesli tudi nove, napredne ideje, prinesli so zavest, da obstoječe stanje mogoče spremeniti. Vse to je potem fašizem razrušil.

Novo poglavje pomeni v Karniji odporniško gibanje, ki ni bilo usmerjeno le k izgonu okupatorja, ampak je imelo tudi svojo socialno vsebino. Karnijska skupnost, ki je združila 38 občin, je gotovo pridobitev odporniškega gibanja. Vendar nam ocena te skupnosti pokaže, da ni delovala tako, kot bi morala, predvsem pa ni bilo storjenega popolnoma nič za ovrženje domače kulture. Z zakonom 1.102 je bila končno dana možnost sprijemanja s problemi gorskih krajev. V naši deželi bo zdaj deset gorskih skupnosti. Statuti letih bi morali nujno upoštevati obe manjšini, ki živita v naši deželi, namreč slovensko in nemško. Do danes dežela del dveh manjšin v videmski pokrajini ni upoštevala, nasprotno, poniževala ju je. O vseh teh stvareh bi morali pred sprejetjem statutov gorskih skupnosti javno razpravljati s prebivalstvom ter s sindikalnimi, političnimi in kulturnimi organizacijami, ki delujejo na področju skupnosti. Res je sicer, da gorske skupnosti potrebujejo finančna sredstva, obenem je pa res, da lahko neka skupnost resnično zaživi, le če se upoštevajo in razvijajo njene zgodovinske in kulturne značilnosti. Ob koncu je Magrini poudaril še potrebo po iskanju primernih zavezništav. Hitre rezultate bomo namreč lahko dosegli le v tesni povezavi z delavskim razredom, ker je vprašanje gorskih krajev v svojem bistvu razredno vprašanje.

Za Magrinijem je spregovorila svetovalka Puppini, ki je v svojem posegu obravnavala predvsem gospodarske probleme. Poudarila je, da je današnji položaj posledica napak v preteklosti, predvsem neustreznosti zakonodaje.

Med vzroki tega stanja je navedla še frakcioniranje zemljišč, ki je povzročilo propad kmetijstva, emigracijo, vojaške služnosti in pomanjkljivo socialno skrbstvo. Če hočemo rešiti gorske kraje, moramo ustvariti dovolj delovnih mest v neposredni bližini, sicer bo gorskim krajem še vedno grozilo izseljevanje. Posledice razpršenosti zemljišč pa bi lahko omililo združništvo. Če hočemo, da bo gorska skupnost delovala demokratično, moramo doseči, da pride demokratični duh tudi v občine, ki skupnost sestavljajo.

Za Puppinijevo je konkretno o problemih naše narodnostne skupnosti spregovoril deželni svetovalec Dušan Lovriha. Uvodoma je dejal,

da ne moremo primerjati položaja Slovencev v Trstu in Gorici s položajem Slovencev v Benečiji. Komunistična partija je hudo zaskrbljena zaradi gospodarskega in socialnega položaja v Beneški Sloveniji. Dežela je do sedaj naredila premalo in prepozno. Se manj pa je storila glede priznanja pravice slovenske narodne manjšine. Lovriha je omenil obiske delegacij pri Berzantiju in Colombu, kjer smo našli popolno zaprtost do vprašanja Slovencev v videmski pokrajini. Tak odnos se kaže tudi na konkretnih primerih, kot so prepoved pošolskega pouka slovensčine v Bardu in Teru, težave pri organizaciji zasebnih tečajev itd.

Lovriha je ostro polemiziral z nesprejemljivim stališčem KD, ki mora «proučiti» če Slovenci v videmski pokrajini sploh živijo. Nato je našel važnejše zakonske priobitve Slovencev in se posebej ustavil pri deželnem zakonu o podpori občinam, ki poslujejo dvojezično. Ob koncu je poudaril, da bi morale občine in druge javne ustanove podpirati tudi kulturno dejavnost, saj so gospodarski in kulturni problemi v bistvu celota, ki je ne moremo ločiti v dva dela.

Podpredsednik Furlanskega gibanja Giorgio Jus je govoril o pro-

blemu manjšin v Italiji na splošno. Značilnost italijanske politike je namreč ta, da upošteva le tiste manjšine, ki so kakorkoli nevarne, medtem ko druge zatira. Poudaril je socialno utemeljevanje jezikovne asimilacije. Prof. je prešel k nastavljanju norm za zaščito manjšin, kot jih najdemo v nekaterih italijanskih deželah in tudi v nekaterih gorskih skupnostih, pri čemer je navedel primer iz Piemonta.

V diskusiji, ki je sledila, je prof. Pavel Petrič poudaril povezanost gospodarskih problemov s kulturnimi oziroma jezikovnimi. Obenem pa je ugotovil, da se v Benečiji vse premalo upošteva širši sloji prebivalstva. Prof. Domenico Pittioni pa je poudaril, da se je v Benečiji razvila posebna vrsta demokracije: oblasti pravijo, da bodo začeli upoštevati vprašanje jezika tacekar, ko bodo ljudje to zahtevali, obenem pa puščajo ljudstvo v nevarnosti, če pa kje pride do takih zahtev, jih takoj zatirajo.

Nekateri diskutanti so nato poglabili še pojem narodne manjšine, precej govora pa je bilo tudi o Furlanah. Na koncu pa je bila še enkrat poudarjena potreba po medsebojni povezanosti in o povezanosti z delavskim gibanjem nasploš.

Z. G.

Predstavniki beneških Slovencev pri videmskem tajniku PSDI

Gospodarska in kulturna vprašanja slovenske etnične skupnosti v ospredju razgovora

Delegacija predstavnikov kulturnih krožkov in društev emigrantov iz Beneške Slovenije se je marca sestala v Vidmu s pokrajinskim tajnikom PSDI odvetnikom Eniom Nanutom. V delegaciji so bili prof. Viljem Černo, prof. Klavdij Černoja in učitelj Franco Karlič kot predstavniki kulturnega društva Ivan Trinko, prof. Pavel Petrič in prof. Domenico Pittioni za študijski center Nediza iz Špetra Slovenov, Janez Florjančič in Aldo Klodič za kulturni krožek Rečan z Lese, publicist Izidor Predan, odgovorni urednik Novega Matajurja, duhovnik Emil Cencič, Marij Lavrenčič in Pasquale Zuanello za skupino Dom, Dante Del Medico in učiteljica Bruna Cher za krožek za kulturna raziskovanja iz Barda, Aldo Koni, Dino Del Medico in Marko Petrič za društvo slovenskih emigrantov iz Beneške Slovenije.

Delegacija je prikazala socialdemokratskemu tajniku neresena gospodarska in kulturna vprašanja, ki tarejo slovensko skupnost v videmski pokrajini in orisala pobude, ki bi bile nujno potrebne za preoblikovanje teh težav. V tej zvezi so zahtevali strogo izvajanje demokratičnih načel ustave in posebnega de-

želnega statuta ter približi, da je nezasišeno, da kdorkoli in iz kakršnega koli razloga preprečuje njihove pobude in aspiracije, kot se je zgodilo v Bardu, kjer so prepovedali pošolski pouk slovensčine in v Nadiški dolini, kjer so pristojne oblasti odrekle uporabo šolskih protokolov za kulturno dejavnost.

Ovnetnik Nanut je za zanimanjem poslušal zahteve predstavnikov kulturnih krožkov Beneške Slovenije in zagotovil, da se bosta njegova stran-

VSI NA 1. MAJ V BENEŠKI SLOVENIJI

ZVEZA SLOV. KULTURNIH DRUŠTEV BENEČIJE in ZVEZA EMIGRANTOV

prirajata v sredo

PROSLAVI 1. MAJA

● Ob 10.30 bi v Brdu govoril prof. Viljem Černo. Sledil bo nastop ansambla Lojzeta Sledeta iz Števerjana.

● Ob 15. uri bosta v Dreki (Kras) govorila deželni svetovalec Castiglione in Izidor Predan.

Sledil bo nastop ansambla Lojzeta Sledeta iz Števerjana.

ka in on osebno zavzela za demokratično rešitev teh vprašanj. V tej zvezi je poudaril, da PSDI ne bo opustila svojih naporov v iskanju sredstev za rešitev vprašanja zdomcev, za ovrženje področja in reševanja vprašanj etničnega značaja.

V. Č.

Društvi iz Trebč in Kriza v gosteh v Trbovljah

V okviru bogatih kulturnih izmenjav s kulturno prosvetnimi društvi matične domovine, sta v soboto in nedeljo gostovala v Trbovljah pevski zbora «Primorec» iz Trebč in «Vesna» iz Kriza, ki ju vodi poštvalni Franček Zerjav.

Stiki s Trboveljčani so postali že tradicionalni. Zadnje srečanje je bilo lani, ko je trboveljsko prosvetno društvo «Vesloda II» gostovalo s celovečernim koncertom na proslavi 75-letnice ustanovitve prosvetnega društva «Primorec» v Trebčah. Podobne stike že več let vzdržujejo tudi s kriškiim društvom. V nedeljo pa so Trebčane in Krizane gostili v Trbovljah, kjer praznujejo letos 50-letnico napada na Orjuno.

Goste iz zamejstva so, kot je že običaj, sprejeli nadvse priščno. Po kratki slovesni izmenjavi pozdravov in daril je sledil koncert obeh zborov v dvorani društva «Vesloda II», ki je navdušil številno občinstvo.